

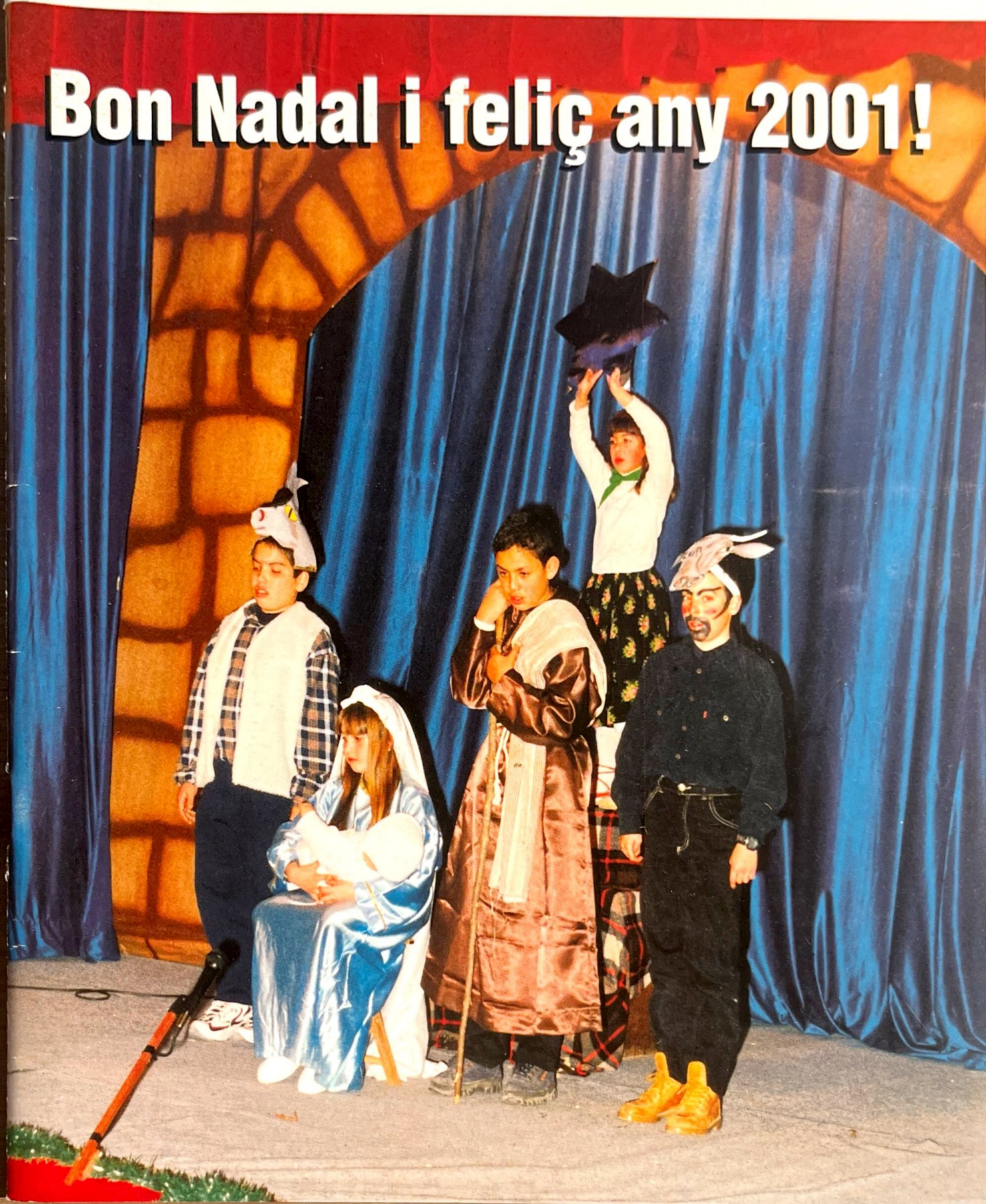
l'ateneu

ORDAL

desembre 2000

núm. 31

Bon Nadal i feliç any 2001!

desembre 2000

sumari

EDITORIAL	1
INFORMACIÓ DE L'ATENEU	2
SALUT	3
EDUCACIÓ	5
CUINA	6
VOCABULARI POLÍTIC	8
DE TOT UNA MICA	8
SECCIÓ DE PEL·LÍCULA	9
FELICITATS	10
FET A CASA	11
NOTICIARI ORDALENC	24
MÚSICA	30
ESPORTS	31
BÚSTIA	32
ENTRETENIMENTS	35

Per a la publicació de qualsevol carta o article, l'escrit ha d'anar signat per l'autor o amb pseudònim. Estaran mecanografiats, a doble espai, una sola cara i en català.

DIRECCIÓ:	Junta Directiva
COORDINADOR:	Magí Vendrell
REDACCIÓ:	Cèlia Vendrell M ^a Àngels Curto M ^a Àngels Buirà
DISSENY:	Xavier Rosell Kim Mensa
PORTADA:	Kim Mensa
TRACTAMENT D'IMATGES:	Xavier Rosell
TIRATGE:	275 exemplars
EDITA:	L'ateneu ordalenc Av. Barcelona, 47 08739 Ordal

L'ateneu no es fa responsable del contingut dels treballs publicats i signats pels autors respectius, ni comparteix necessàriament el seu criteri.

editorial

Tot i ser una humil publicació local, d'un àmbit molt reduït, no podem passar per alt la reflexió de certs temes que colpegen la nostra societat. Fa pocs dies, de ben segur que les converses de sobretaula i entre amics tenien una referència clara a la problemàtica del terrorisme d'ETA, que assassinà brutalment el conegut Ernest Lluch. Més que una mort, ja de per si dolorosa, aquest esdeveniment ha estat clarament interioritzat per tota la societat catalana, pel caràcter obert, dialogant, crític i compromès de la víctima.

Malgrat que des d'un poble petit com el nostre ens sembli que les nostres decisions i actuacions no són importants, valdria la pena pensar una mica amb aquesta responsabilitat que tenim tots envers la societat. Tenim l'obligació, com a ordalencs i com a societat, d'estar compromesos amb el nostre poble: participar, però també cercar allò que es pot millorar. S'ha de ser valent per polemitzar amb grups radicals i violents, però tan sols s'ha de ser una persona coherent per veure que endinsant-nos activament en les petites coses del nostre nucli, podem contribuir positivament a millorar la societat en general.

Tenim la sort de ser un poble actiu, però cal que aquest esperit no decaigui. Des de la redacció de la revista *l'ateneu* us encoratgem a emprar aquestes planes com a símbol de les vostres inquietuds. Plasmeu aquí les vostres queixes, tot allò que us preocupa referent al poble, el que voldríeu millorar, el que ja us agrada... Tot el que escriviu en aquestes pàgines és un record per a la història, la conforma i la fa perpetua al llarg dels anys. No deixeu perdre l'oportunitat de fer el poble que voleu.

Realment, és molt important el fet de poder disposar d'un mitjà de comunicació sa, no manipulat, planer i senzill que arriba a tots els ordalencs i a molts organismes oficials de Catalunya. És per això que hem d'emprendre un compromís amb tot allò que ens envolta: callar o passar de llarg és una opció fàcil, però no la millor.

Intentem, doncs, que els últims esdeveniments ens facin prendre consciència de la nostra funció social i que aquest inici de mil·lenni erradiqui la indiferència dels nostres cors.

La redacció us desitja un Bon Nadal i un feliç any nou 2001!

LES ACTIVITATS DE L'ATENEU

Després del punt més àlgid quant a moviment i activitat, tal com ens marca la nostra Festa Major, el mes d'agost ens convida a gaudir de les vacances d'estiu i poder tornar a carregar les piles per tal de gaudir de noves sensacions.

Així doncs, mentre gaudíem de les nits d'estiu a la terrassa de l'Ateneu, vàrem arribar a l'Onze de Setembre, diada on ens vam aplegar per ballar sardanes amb companyia de la Cobla-Orquestra Amoga.

A continuació, i després d'esperonar uns quants amics, es va aconseguir formar el Grup de Muntanya Cresta Bocs.

La primera sortida no es va fer esperar i el diumenge 5 de novembre, prop de seixanta persones vàrem gaudir d'un dia fabulós tot passejant pel nostre entorn, tot observant la naturalesa i les seves curiositats, fins a arribar al Pont de l'Arcada, sempre ben guiats i documentats pels amics del Cresta Bocs.

També durant el mes de novembre l'Ateneu va cedir les seves instal·lacions a l'Ajuntament de Subirats per tal d'efectuar, en primer lloc, la presentació del DIVINUM al nostre poble, i en segon lloc la 2ª FESTA DE LA GENT GRAN DE SUBIRATS.

Ja entrat al mes de desembre, el grup Cresta Bocs ens torna a preparar una sortida per conèixer el nostre entorn. Aquest cop s'ha pensat en la cova del Pare Josep, on, a part de l'excursió, també podrem gaudir d'un bon esmorzar.

Entrada la segona quinzena, on tothom ja parla de les festes de Nadal, l'Ateneu té preparades dues activitats ben diferents:

- el diumenge 17, a les 7 de la tarda, ens complau convidar-vos a passar pel

nostre local amb els vostres fills per tal de gaudir d'unes divertides TITELLES;

- el diumenge 24 a la nit, us convidem a la sala del cafè per tal de passar junts una VETLLADA NADALENCA, tot cantant nadales regades amb coca, cava i torrons.

De la resta d'activitats previstes per les festes de Nadal, l'Ateneu col·labora amb la Comissió de Reis.

Tot havent passat aquest dies de pau i germanor, ens trobem de nou amb la Festa del Soci, que enguany se celebrarà el diumenge 21 de gener, amb l'esmorzar social i el ball de socis.

Fins aquí arriba aquesta breu informació, tot animant-vos a participar dels diferents actes que s'organitzen en el nostre Ateneu.

Tanmateix, aprofitem l'ocasió per convocar una reunió adreçada als socis més joves per tal de copçar noves idees de cara a la Festa Major 2001. Aquesta reunió tindrà lloc a la sala de l'Ateneu el dissabte 13 de gener, a les 22:00 hores.

La junta

LA HIPERTENSIÓ EN LA GENT GRAN

Fins fa alguns anys, es considerava normal el fet que persones amb més de 65 anys presentessin la pressió arterial alta, ja que es suposava que era una adaptació de l'organisme al pas de l'edat. Però s'ha demostrat que a qualsevol edat, l'augment de la pressió arterial malmet les artèries de l'organisme.

Es considera que tota persona que tingui la pressió arterial per sobre dels límits de 140 i/o 90 mm Hg ha de ser diagnosticada d'hipertensa sigui quina sigui la seva edat.

La hipertensió arterial és molt més freqüent en la gent gran que no pas en la gent jove. Ja coneixem que en la població jove, la freqüència en la qual es pot trobar la hipertensió a Espanya és de més del 20%, en la gent gran aquesta freqüència augmenta molt, i arriba a un 40% i fins a un 60% d'hipertensos entre les persones més grans de 65 anys.

Per això, és clar que la hipertensió és una malaltia molt comuna en les persones grans, però el fet que sigui molt freqüent no vol dir que no sigui perillosa.

Així com entre els joves és més comú que aquesta malaltia es doni més en l'home que en la dona, en la gent gran es troba en igual o més freqüència en les dones que en els homes.

En les persones grans, tenir la pressió arterial alta és dolent per a les artèries de l'organisme, que a poc a poc es van fent malbé, acabant per tancar-se o trencar-se.

Avui se sap que els pacients d'aquesta edat amb hipertensió tenen un risc més elevat de patir les mateixes complicacions que els hipertensos més joves, com és l'angina de pit, l'infart de miocardi, la insuficiència cardíaca, les hemorràgies o trombosis cerebrals i la insuficiència renal.

Això és perquè amb l'edat les artèries perden elasticitat, es tornen més rígides i, per tant, tenen menys capacitat per adaptar-se a altes pressions, la qual cosa fa que es puguin trencar o bé obstruir-se amb facilitat.

Igualment, el cor dels avis/es té també menys capacitat per suportar l'augment de treball que li suposa la hipertensió arterial i, per tant, té moltes més probabilitats de tornar-se insuficient per realitzar les funcions que li demana l'organisme, i el pacient presenta en aquestes condicions una insuficiència cardíaca si no es rebaixa aquest excés de treball al cor.

Els ronyons són uns òrgans per als quals és molt important que li arribi la sang amb una pressió molt determinada, ja que en cas contrari comencen a funcionar malament, i això significa que la funció de neteja del cos que han de fer, no la realitzen bé, la qual cosa comporta que s'acumulin en el nostre organisme substàncies perjudicials que havien de ser eliminades per l'orina.

En la persona gran que té la pressió alta, la funció de neteja del ronyó disminueix molt ràpidament, molt més que en la persona jove amb hipertensió.

El *tractament de la hipertensió* en aquestes edats avançades produeix grans beneficis, ja que disminueix de manera molt important la possibilitat que es presentin totes les complicacions, ja siguin a nivell del cor, del cervell, del ronyó, o d'artèries de qualsevol altre lloc.

En primer lloc, el tractament de la hipertensió en general, però en particular en la persona gran, ha de començar amb canvis en la dieta, consistents a reduir moderadament el consum de sodi, el que significa que, cuinant amb la sal habitual,

a la taula no s'utilitzi el saler, a més de no menjar aliments precuinats, enllaunats ni embotits.

Per altra banda, és necessari augmentar el consum de fruita fresca, vegetals i cereals, la qual cosa suposa augmentar el consum de potassi, la quantitat de fibra de la dieta i a més disminuir els greixos d'origen animal, que són els més perjudicials.

És convenient també tenir cura de la quantitat de calci que es consumeix, el qual es troba gairebé exclusivament en la llet i llurs derivats (iogurts, formatge...), ja que en moltes ocasions es cau en l'error que la persona gran no necessita prendre llet.

Si és un pacient gras, ha de perdre pes mitjançant el seguiment d'una dieta baixa en calories i que respecti les mesures.

Si després del termini que el seu metge li marqui, vostè ha seguit aquestes mesures correctament i la pressió no ha disminuït de manera satisfactòria, aleshores serà necessari tractar la hipertensió amb tractament farmacològic. El seu metge és la persona més capacitada per decidir quin tipus de medicament li anirà bé per controlar la seva pressió. I vostè haurà de prendre-les sota la seva supervisió i de la manera exacta que ell li recomani.

Recordi que el tractament d'aquesta malaltia serà pràcticament de "per vida", no el pot deixar ni variar la manera de prendre'l sense consultar amb el seu metge.

Normes de vida per al pacient de la 3ª edat amb hipertensió.

- Vigili la seva pressió arterial periòdicament.
- Camini 1 hora diària.
- No augmenti de pes.
- Disminueixi llur pes, en cas d'obesitat.
- No fumi. No abusi de l'alcohol.
- Prengui la medicació tal com li hagi indicat el seu metge i qualsevol modificació consulti-la prèviament amb ell. (Cal recordar que l'aplicació simultània de totes aquestes mesures pot donar millor resultat que no pas l'aplicació d'una sola d'elles de manera estricta.)

- Cuini amb la quantitat de sal habitual, però no utilitzi el saler a la taula.

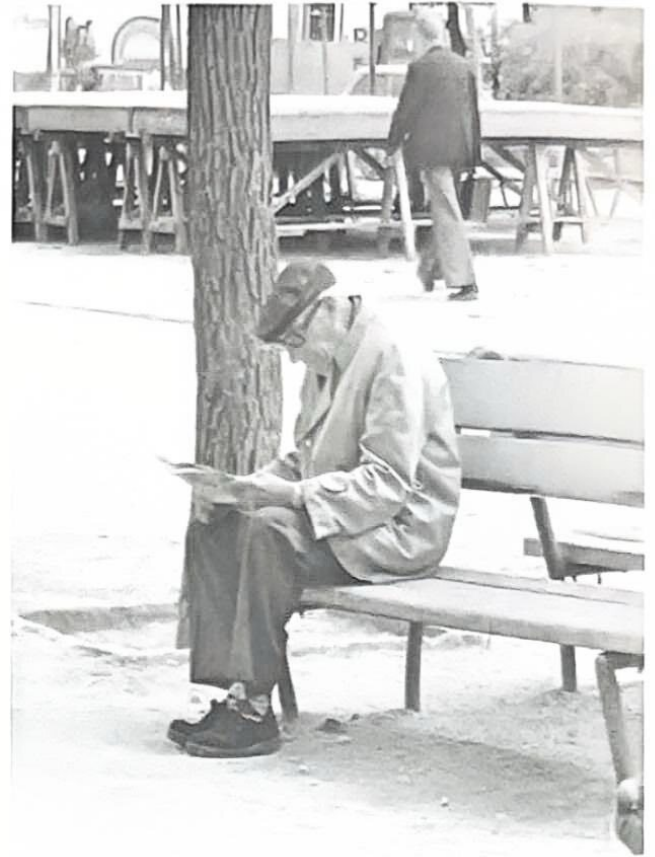
- Disminueixi el consum d'aliments precuinats i també dels enllaunats.

- Disminueixi el consum de greixos d'origen animal.

- No abusi dels embotits.

- Mengi fruita fresca, vegetals i cereals.

- Augmenti el consum de calci, consumint almenys un got de llet al dia i 100 g de formatge.

**Isidre Bages,
metge.**

UNA CULTURA DE LA PAU PER AL NOU MIL·LENNI

L'any 2000 ha estat declarat "L'Any Internacional de la Cultura de la Pau", per l'Assemblea General de les Nacions Unides, i aquest és l'esdeveniment més important amb vista a aconseguir un dels més transcendents objectius fixats en la Constitució de la UNESCO: el de crear mecanismes de defensa a favor de la pau en les consciències de tots els homes i les dones. "Però les decisions de la UNESCO i de les Nacions Unides, de les disposicions polítiques, econòmiques dels governs no són suficients: una pau sòlida s'ha de fonamentar en la solidaritat intel·lectual i moral de la cultura de la pau, la qual requereix de la participació plena de tothom."

"La Pau ja no és una exclusiva dels governs" (encara que sovint els ciutadans ens sentim impotents perquè la Pau és el nostre més gran desig i ens adonem, tristement, que els governs no fan tot el possible perquè aquesta Pau sigui efectiva i duradora; ells tenen el poder i els mecanismes per aconseguir-ho, els ciutadans amb el nostre vot els hem donat via a què gestionin la nostra societat, cal que també els manifestem que nosaltres des de la nostra quotidianitat treballem per solucionar conflictes casolans, d'un barri, d'una comunitat concreta, i generalment ho fem parlant del problema i intentant arribar a acords. És clar que el govern ha d'atendre conflictes no resolts de fa molt de temps i no tenen la vareta màgica), "la Pau s'ha de cultivar i s'ha d'aprendre i sobretot s'ha de posar en pràctica en la vida de cada dia" (cal que tots hi posem el gra de sorra o el sac de grans de sorra).

"La Pau no és només l'absència de la guerra i de la violència.

"En la lluita per la cultura de la Pau i la no violència no hi ha enemics.

"Cada persona ha de ser considerada com un company potencial, i la tasca

d'aquesta lluita és la de convèncer constantment, la d'argumentar i negociar amb aquells atrapats encara en la cultura de la violència.

"Cada dia hi ha gent compromesa en associacions no violentes per la defensa dels drets humans i de la justícia social en el context de la mateixa comunitat. Sovint són 'invisibles', perquè a diferència de la violència no es veuen a les notícies de la TV, no són protagonistes dels darrers films importants. El nostre entorn és ple d'herois esperant ser descoberts. Ells són el model de comportament per a les generacions futures, els hem de buscar i aprendre d'ells."

Hi ha molt de camí per fer, i no ens podem desanimar quan veiem que encara ens envolta tanta misèria i violència. La Pau s'ha de cultivar, s'ha d'aprendre, però no solament a l'escola, també i sobretot en les nostres famílies, en la nostra comunitat.

Si voleu, podem començar per la lectura comprensiva i reflexiva del:

MANIFEST 2000 PER UNA CULTURA DE LA PAU I LA NO VIOLÈNCIA

1- Respectar totes les vides. *Respectar la vida, la dignitat de cada persona sense discriminació ni prejudicis.*

2- Rebutjar la violència. *Practicar la no violència activa, rebutjant la violència en totes les seves formes: física, sexual, psicològica, econòmica i social, especialment la que es produeix contra els més dèbils i vulnerables, com ara els infants i adolescents.*

3- Alliberar la meua generositat. *Compartir el meu temps i els meus recursos materials practicant la generositat amb l'objectiu de posar fi a l'exclusió, la injustícia i l'opressió política i econòmica.*

4- Escoltar per comprendre. *Defensar la llibertat d'expressió i la diversitat cultural, privilegiant sempre el fet d'escoltar i dialogar sense cedir al fanatisme, ni a la maledicència i el rebuig de l'altre.*

5- Preservar el planeta. *Promoure un consum responsable i una forma de desenvolupament que tingui en compte la importància de totes les formes de vida i l'equilibri dels recursos naturals del planeta.*

6- Reinventar la solidaritat. *Contribuir al desenvolupament de la meua comunitat, propiciant la plena participació de les dones i el respecte dels principis democràtics, amb la facilitat de crear junts noves formes de solidaritat.*

Mª Àngels Curto Ros

(Aquest text s'ha extret gairebé en la seva totalitat de l'entrevista feta a F. Mayor Zaragoza, director general de la UNESCO, revista BIEC núm. 24)* UNESCO: Organització de les Nacions Unides per l'Educació, la Ciència i la Cultura. Institució especialitzada de l'ONU, creada el 1946. Es proposa contribuir a la pau i la seguretat mundial promovent l'entesa i la cooperació entre els estats, mitjançant l'educació i la cultura.

CUINA

Tenia ganes de fer unes postres típiques d'aquestes dates tan assenyalades. I em vaig adreçar al nostre pastisser més marxós d'Ordal. En Jordi Pons, que, entre pastís i pastís, té temps per a l'Escrucerot i dels petards, ja ni se'n separa.

NEULES ARTESANES

Ingredients:

1/2 kg de farina	1/2 kg de sucre
2 rovells d'ou	50 g de mantega
perfum de llimó o vainilla	tota la llet que admeti

Preparació:

Es barreja la farina i el sucre, a intervals se li afegeix una mica de llet per aconseguir una massa cremosa i sense grumolls. A continuació, se li afegeixen els rovells i es continua pastant, després se li afegeix la mantega fosa, però que no bulli. Quan la pasta torni a ser homogènia, es rebaixa amb una mica de llet. En acabat, es fan petites porcions amb forma de circumferència i es couen al forn a 200°-230° durant uns cinc minuts. Un cop cuit i sense deixar refredar, amb un pal de fusta d'ultr pam de llargada es va recargolant una per una cada circumferència.

STOLLEN

L'Stollen és el típic pa dolç de Nadal dels països de Centre-Europa, però que ràpidament s'ha fet popular a la resta dels països europeus.

Aquesta recepta és de l'Stollen que es fa a la ciutat alemanya de Dresde. És un pa de molt bon gust i d'una llarga conservació.

Ingredients:

500 g de farina	1/4 l de llet
150 g de mantega	70 g de sucre
1 pessic de sal	200 g de panses de Corint
125 g d'ametlla picada	100 g de llevat fresc
dos dits de rom	
125 g de fruita confitada picada (cireres, taronja, meló...)	

Preparació:

Pasteu tots els ingredients junts (menys les panses i els trossos de fruita) amb la mantega al mig. Un cop obtinguem una pasta homogènia, afegirem les panses i la fruita.

Ho deixarem reposar uns 10 minuts a 25° C.

Dividiu la massa en porcions i doneu-li a cadascuna forma de bola, tenint cura que les fruites i les panses quedin a l'interior de la massa.

Cada bola, amb l'ajut d'un corró petit, l'anirem allisant fins a formar una rodona plana. En acabar, ajuntarem els extrems donant-li forma de boca.

Aplaneu-ho amb les mans i deixeu-ho fermentar durant 30 minuts.

Coueu-ho a 200° C durant 10-15 minuts.

Deixeu-lo refredar i pinteu-lo amb la mantega fosa.

Arrosseu amb sucre quan el bany de mantega ja estigui fred, i finalment espolseu amb sucre llustre (en pols).

Montse
"rissos"

Un regidor/a, un conseller/a, diputat/da, etc... tenim dret a dir públicament el que pensem de la vida privada o pública d'algú de nosaltres?

Fins a on arriba la vida privada d'un polític?

Les respostes no són clares. Aquí no hi ha «blanc o negre». Segons el meu punt de vista, sempre hi ha una ratlla imaginària que és la que diu «fins aquí és terreny privat i a partir d'aquí ja és terreny que pertany a la vida pública».

En posarem uns exemples. Un polític que porta doble vida en afers sentimentals. Penso que ningú té perquè treure a la llum aquesta qüestió perquè afecta únicament i exclusivament una persona i la seva intimitat.

En canvi, un polític que amb la seva responsabilitat i la seva àrea té accés a informació privilegiada sobre diferents qüestions, resulta que a la seva vida privada aquestes informacions li poden donar beneficis econòmics si aprofita dites informacions en interès propi. Aquest polític té empreses o societats que indirectament tenen a veure amb la responsabilitat que el polític exerceix.

Cal dir que el polític ha jurat complir i fer complir les lleis i suposem que les complirà.

Seria raonable que aquest polític deixés les tasques polítiques que portava fins aleshores i demanés una altra responsabilitat en la qual no es posés en joc l'ètica del polític a l'hora de decidir una actuació que podria afectar directament o indirectament els seus negocis privats?

Tot i així, aquest polític pot pensar que ell és prou honrat per no tenir que deixar la feina privada i es diu una i altra vegada que mai s'aprofitarà del seu càrrec en benefici propi.

Posats en aquesta tesitura, hi ha la possibilitat de fer pública l'empresa i les societats a les quals pertany aquest polític per tal que tots els votants vegin i puguin comprovar que mai aquest polític ha fet o farà servir el seu càrrec en benefici propi.

Penso, però, que la millor solució per a tothom fóra que aquest polític canviés de responsabilitat a una àrea en la qual pogués decidir sense por a prendre un acord polític (pensant en l'interès públic) que, encertadament o no, pogués beneficiar-lo o perjudicar-lo en les societats i empreses de les quals forma part en la seva vida privada.

Tot i l'opinió expressada, estic obert a qualsevol suggeriment i prometo escoltar-lo i discutir-lo.

Antoni Soler i Vendrell

Per obtenir uns arrebossats molt cruixents, només cal afegir una cullerada de farina de blat Maizena al pa ratllat. A més a més, l'oli no es cremarà.

En alguna ocasió he sentit a parlar de l'oli de farigola o de qualsevol altra herba, i no sabia com es feia. Doncs és molt senzill, en una ampolla de vidre poses l'oli, tot seguit hi afegeixes l'espècie d'herbes que tu vulguis, tapa'l i ja està llest.

El fet de separar les clares del rovell a vegades resulta una mica empipador, si no tens cap estri per separar-les. Doncs aquí teniu la solució. En un embut hi tires l'ou; el rovell et quedarà a dalt i la clara baixarà per ell.

Les tapes dels pots de vidre a vegades es resisteixen a obrir. Passa el pot per l'aixeta d'aigua calenta, i ja veuràs que no costa gens obrir-lo.

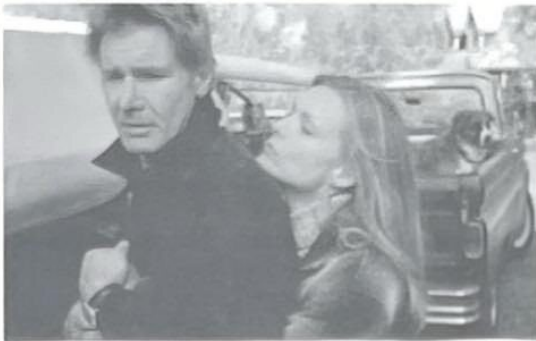
Per tal que se't vegin els ulls més grans i lluent, fes-te una ratlla amb el pintallavis més vermell que tinguis, des del nas fins a mitja cella. Amb el dit difumines la ratlla fins al final de la cella.

Montse "Rissos"

Aquest Nadal promet bon cinema, i és que sembla que hagin començat a treure brillantor als glamurosos òscars...

“**Para todos los gustos**”, aquesta genial comèdia francesa ha començat a recollir els fruits reservats a les més prestigioses produccions cinematogràfiques. Sota la direcció d'Agnes Jaoui, ja ha estat premiada com a millor pel·lícula al Festival de Montreal 2000, gaudint alhora d'una esplèndida acollida al Festival de Sant Sebastià. Jaoui ens ofereix la història d'una sèrie de personatges, excepcionalment interpretats, que tot i ser completament antagònics entre si, hauran de superar manies, prejudicis i reserves inicials per tal de conèixer més o menys harmònicament. Tot i haver estat emmarcada dins el gènere de la comèdia, té prou amplitud, gràcies a una brillant concepció, per contemplar certs tocs d'amargor, amb els quals s'aconsegueix oferir una atmosfera de realisme que no passarà desapercibuda a l'espectador, tot el contrari, ja que facilitarà la comprensió i proximitat a l'emotivitat dels protagonistes.

Canviant de registre, ens endinsarem en “**Lo que la verdad esconde**”, thriller sobrenatural dirigit per Robert Zemeckis amb clares influències hitchcockianes, no molt ben acollit per la crítica, però que ofereix a l'espectador la possibilitat de sentir com el cos es posa en tensió davant les contínues aparicions del més enllà d'un espectre. Seria més que un descuit no comentar que en Harrison Ford i Michelle Pfeiffer inter-

preten l' enamorada parella que es veurà assetjada per la presència del fantasma.

Una altra comèdia, tot i que en aquest cas de procedència americana, és “**Cachitos picantes**”. Interpretada per una llarga llista de reconeguts actors i actrius com Woody Allen, Sharon Stone, David Schimmer (“Friends”), Kiefer Sutherland i molts més, que des de bon començament van mostrar un gran interès a formar-ne part. I tot i perquè es tracta d'una pel·lícula d'allò més picant, irònica i despietada on els embolics estan a l'ordre del dia, i on cada personatge desperta un especial interès. Així doncs, té tots els components per esdevenir una d'aquelles *movies* en les quals un no pot deixar de cargolar-se de riure.

Altres produccions amb les quals podrem delectar-nos de la màgia del cinema són: “**Equipo a la fuerza**”, comèdia esportiva on un deteriorat Keanu Reeves i els seus pinxos donaran sentit a les seves vides, i si ens ve de gust una mica de romanticisme ens delectarem amb la “**love story**” que mantenen Gere i Ryder a “**Otoño en Nueva York**”. De produccions espanyoles de qualitat, n'hi ha per donar i vendre com “**El otro barrio**”, tragi-comèdia que, segons la crítica, sorprèn només començar i que compta amb la presència de Mónica López (“Nissaga”). Després d'aquesta gran allau de propostes queda a les vostres mans la decisió... que la força us acompanyi.

eli rosell

felicitats

Moltes felicitats, moltes felicitats, moltes felicitats, moltes felicitats, moltes felicitats!!
Ja veus, Joaquim M. Cervera, que et desitgem moltes felicitats pels teus 50 anys.

50 anys compartint la vida són per festejar-los.
Felicitats pels vostres 50 anys de casament!!

Quim Cervera i Duran

50 anys
caminant
junts

El Prat de Llobregat
26 de novembre de 2000

NOTA: Tots els ordalencs i ordalenes que vulgueu felicitar familiars i coneguts, feu arribar a la Redacció una fotografia i el motiu pel qual es felicita.

INSTANT DE REFLEXIÓ

LA IMPOTÈNCIA SOCIAL

"Massa vegades la societat tendeix a considerar l'escola com el planxista que ha d'arreglar la carroseria dels joves a qui la mateixa societat colpeja. El problema de l'escola no és més gran, ni de bon tros, que la deserció dels pares davant un món competitiu i salvatge al qual s'està portant els seus fills. Valors, normes, principis o exemples no arriben de pares a fills. I no hi arriben perquè per primera vegada en molts anys s'ha interromput la transmissió de la sensibilitat i del coneixement entre les generacions. Els pares, requerits pel vitalisme forçat dels horaris excessius i desconcertats pels nous hàbits juvenils, es refugien en la seva condició de simples intendents de la nevera i deleguen en l'escola. Els pares no entenen els fills. Els fills no entenen els pares. I l'escola paga per tots."

Joan Barril

No voldria pas, en aquesta ocasió, fer una reflexió sobre el paper de l'escola en la nostra societat. La cita precedent, però, fa al·lusió al fet que moltes vegades és més fàcil delegar responsabilitats a tercers i desentendre's del compromís que acceptem lliurement. El ritme accelerat de les nostres vides construeix un eix de coordenades, on èxit o fracàs estan delimitats per premises econòmiques i consumistes. Tot allò que vertebrava la societat ha deixat de ser interioritzat per l'home, i s'ha establert a anys llum de la nostra veritable existència.

Llavors, comencen els problemes. La transmissió de coneixements, de valors, de disciplina raonable queda eclipsada per un altre ordre de prioritats. Les postures i les actituds entre pares i fills es converteixen en un joc alternatiu de passotisme i resignació. No cal massa enquestes per fer palès el fet que els més petits, no tan sols els joves, sinó els nens i nenes que es troben en la primera infància, prenen davant els seus progenitors i la gent en general, una actitud més agressiva i prepotent que en èpoques passades. No es tracta de vanagloriar ni ennaltir el passat enfront el present, simplement és una opinió molt generalitzada i clarament evident. Però de res serveix la queixa i la crítica si no s'hi acompanya l'anàlisi.

Com molt bé deia la citació anterior, les jornades de treball amb horaris descontrolats, el fet que la dona s'hagi incorporat de ple al món laboral i l'excés de béns de consum desitjables i accessibles fan que els infants, de certa manera, entrin en un cert aïllament que els incita a la rebel·lia.

Però el pitjor de tot és el fet que els propis pares manifesten obertament la seva impotència per controlar i dominar els seus fills. L'excés de llibertat, la por al càstig i l'intent d'igualar-se els uns amb els altres, crec que amagen les mancances dels propis pares, que es veuen incapaços de fer prevaldre el seu criteri com a valor a seguir. Potser precisament el problema és que no es té un criteri clar, que funcioni com a guia social, i es substitueix per una munió de principis inconnexos que desconcerten, més que ensenyen. La vida quotidiana omple de tal manera el temps que fa innecessari l'instant de reflexió i de definició d'objectius i prioritats.

Els mitjans que ens envolten s'encarreguen prou bé de crear una opinió pública que, talment fils transparents, vertebraven la nostra concepció de l'educació i el futur.

Fins als principis del segle XX, totes les èpoques i tots els segles de la història d'occident prenen el passat com a punt referencial de gran importància per projectar les seves expectatives de cara al futur. Però la velocitat dels esdeveniments que conformen l'actual transformació social aniquila els vells costums i fa que tan sols la novetat i una ennaltida democràcia igualitària i permissiva siguin presos com a referència de conducta a seguir. La por i l'avorriment són exemples del preu que s'ha pagat per aquest plantejament.

La nostra humanitat trigarà poc a no poder suportar el pes de la seva manca d'imaginació. La mateixa rutina de la quotidianitat ens dona la seguretat que impedeix que fem un pas fora de la mediocritat. Les sortides per evitar el cataclisme moral són molt poques i totes són lluny d'adaptar-se a les necessitats del segle XXI. La malaltia, la mort i la pèrdua de quelcom que aporta companyonia i seguretat són alguns elements que —temporalment— sacsegen la consciència i fan veure la futilitat de la vida i la importància d'encarar la realitat com quelcom que ens pertany, per gaudir-ne, per interioritzar-la intensament. Tant de bo aquestes no siguin les úniques solucions possibles per arreglar el que hem fet trontollar entre tots.

Mariàngels Buira

L'ESCOLA D'ESTIU, TOTA UNA EXPERIÈNCIA

En la societat actual, saber utilitzar i omplir el temps lliure d'una forma creativa i satisfactòria serà el repte del futur. L'experiència de l'escola d'estiu d'aquest any es va basar en què el temps lliure havia de ser per als nens i nenes. Així els objectius que vàrem plantejar van ser:

- Primer, aconseguir uns espais i uns moments d'autèntic descans. Què volem dir amb això? Doncs que els nens i les nenes havien de descansar, canviar allò que havien fet al llarg del curs, però intentant reforçar la creativitat, la convivència i la tolerància.

- Segon, que es divertissin; que els nens i les nenes passessin una estona agradable, satisfactòria, ensenyar-los a gaudir de les petites coses, tot proposant activitats, tallers, manualitats, jocs adients a la seva edat i maduresa.

- Tercer, establir una relació de proximitat amb la família; els treballs realitzats a l'escola eren veritables obsequis per als pares i mares que veien com les cares dels seus fills s'omplien d'alegria i orgull pel que havien fet.

La valoració que fem d'aquesta tasca duta a terme el mes de juliol és molt positiva, no solament per l'observació directa dels nens i nenes i de les famílies que així ens ho van mostrar i demostrar, sinó també perquè aquest projecte ens confirma que totes aquestes activitats d'estiu són un lloc ideal i privilegiat per desvetllar i estimular el creixement personal.

Adriana Ros i Montse

Novament sóc l'Eudalet de Cal Llop, que intentaré dir-vos quelcom sobre la Casa Llarga. Els quatre matrimonis que hi havia a la Casa Llarga vivien amb una gran harmonia i col·laboració.

Al juny es segava el blat, amb el "volant", i tot seguit es decidia entre tots el dia de l'Amarada, de l'era; s'escatava tota l'herba i amb el matxo de Cal Rei, amb el carro-bota de la bassa-adob, anàvem a omplir-la diverses vegades, a la bassa-aigua, que encara hi ha sobre La Fonteta; s'amarava ben bé l'era, es tirava palla al damunt i amb el corró, donant voltes moltes vegades amb el matxo, es posava ben compacta l'era, per poder començar a batre; tot això era un esdeveniment, que esperàvem cada any la mainada.

Al juliol es començava a batre, una família rere l'altra, perquè com deia el refrany: "qui no bat el juliol, no bat quan vol". La forma ja la sabeu, amb el matxo i corrons, es ventava el blat amb les forques i es feien els pallers; tot seguit es feia la berenada, traient les cadires a fora l'era; més tard el carro anava al camp o vinya a carregar de garbes i les deixava ben apilades a l'era, cosa que la mainada aprofitàvem per jugar al pot: un, dos, tres; era molt divertit, hi jugàvem tots fins que es feia fosc, i llavors cada dia, cada família, resava el rosari.

A finals d'agost, el carro de Cal Rei s'engalanava amb les estores i els que hi cabien anaven a la Festa Major de Vilafranca, als 'cavallitos'.

Al setembre, tothom a la verema: collita dels raïms, trepitjar i premsar, el vi a les bótes...

A l'octubre, els bolets. Abans, a la Casa Llarga, es feien molts bolets. La mare deia: "vaig als Pivens (a uns 30 metres) a buscar uns quants bolets per dinar"; i, efectivament, cada dia, en una estoneta, portava una bona bossa de bolets.

No hi havia aigua corrent, ni molt menys; per beure, l'anàvem a buscar al pou, a uns 100 metres, i amb una bona pujada; per rentar la roba, les senyores anaven un cop per setmana a

la bassa, per rentar-la; cada família hi tenia la seva 'batedora', i si no teníem tots un safareig i l'havíem d'omplir amb galledes o portadores, des del pou a la bassa.

No hi havia tampoc electricitat; hi va arribar a principis dels anys 40, jo era petit i ho recordo.

Les nevades. El dia 1 de gener de 1945, era tot nevat i jo vaig pintar-ho (encara ho tinc); l'any següent, el 1946, el dia 17 de gener, dia de Sant Antoni Abat, hi va haver una gran nevada, d'un metre aproximadament, molt semblant a la del 62 a Barcelona. Llavors, el dia de Sant Antoni es feia festa i cada any venia un predicador-sacerdot, i com que va nevar aquell dia, no va poder marxar, durant uns quants dies. Al cap d'un mes va fer una altra nevada, quasi bé igual d'un metre; vàrem estar uns dos mesos gairebé incomunicats, però la Casa Llarga era preciosa, fèiem camins i preniem el sol al darrera, i seguïem els rastres dels conills.

Durant el mes de maig i juny, tots, sobretot el jovent, anàvem cap al tard a l'església, per resar el rosari i, el mes de Maria, al maig, i per resar el mes del Sagrat Cor al juny.

De la Guerra Civil, a part que fou nefasta, en recordo moltíssimes anècdotes del seu final.

La Casa Llarga va ser totalment envaïda pels soldats republicans; totes les cases repletes, per terra, els pallers els foradaven i hi dormien dins, i acampats pels afores i sota uns avellaners una tal Remedios era una espècie de Passionària.

Els voltants de la Casa Llarga estaven molt atrinxerats, a sobre la Fonteta, al Corral del Bosc... encara ara, hi queden moltes restes de trinxeres, per a soldats i canons; a davant mateix de casa hi havia una gran trinxera, on cabia molta gent; ens hi posàvem quan sentíem venir la pava d'un avió, molt temut del Franco; ens hi posàvem amb un tronc a la boca, perquè no se'ns trenquessin les dents amb l'impacte d'alguna bomba. Davant la serradora actual hi havia un canó antiàeri.

Vàrem veure molt bé la crema de l'església, que va ser ocupada per refugiats. Abans molta gent va treure moltes imatges de sants, el Sant Crist de darrera l'església, el Jaume de Cal Ferrer, el va amagar als cups de la Cal Mestre; el van trobar i el van trossejar. Va ser restaurat al març de 1956. Sant Esteve el van amagar als Pivens de les oliveres del 'Geniu', allà on ara tothom va a buscar bolets, Santa Llúcia, etc. El pare va amagar els missals i altres llibres de l'església darrera la casa, a la cusconera del Sant Crist, on també van amagar el Sant Crist que ara hi ha a la sagristia.

Amb tot això, i l'església cremant, vingué gent a perseguir-nos; el pare va saltar per les finestres i tots els de la Casa Llarga ens vam amagar al "Fondo de la Fornera", el següent del "Fondo de les Cortines". Des d'allà vam continuar veient com cremava l'església; hi havia amb nosaltres el Carles de Cal Quim i la seva família; ell feia promences que si en sortíem vius, tornaria a aquella muntanya a celebrar-ho i donar-ne gràcies, cosa que encara no hem fet.

Es deia que aquí a Ordal, s'havia d'acabar la guerra; al final tots vam haver de marxar per por, quan s'acostaven les tropes del Franco. Nosaltres, després d'amagar olles, plats, bicicletes, estris i d'altres dins el femer, i que ens ho van prendre tot, vàrem anar de nit al Maset. Recordo que hi havia molta gent i un gran foc; després vam fugir en plena nit, i, saltant els marges, als braços del pare, a tota pressa, a la vinya que teníem al Corral Nou i ens vam amagar dins una cisterna que el pare va buidar a base de galledes; ens vam endur algunes gallines i ens van comprometre; vingué un moro i ja ens donàvem per morts, però ens van dir que marxéssim, que corríem perill; davant vèiem passar la cavalleria, vam marxar i en passar pel carrer de Sant Jordi d'ara i al davant de Cal Joan de l'Escala hi havia la seva mare plorant, que li acabaven de matar el seu fill, el germà del Joan.

A La Pineda hi havia molts morts, que vàrem enterrar "in situ"; fins i tot el blat es feia més verd, on n'hi havia un d'enterrat; normalment ens quedàvem amb les mantes i molts portaven documentació a sobre.

Un dia van presentar-se dos moros i ens van dir: "Si voleu recollir les mantes, acabem de matar ara mateix un soldat, aquí dalt l'alzina." Així de fred i lacònic.

Els nens jugaven amb fusells i 'serrojos', que per tot arreu hi havien i moltes bales, posades dins les pintes; per Sant Joan, durant el foc tiràvem trets, però estirant el gallet, amb una corda; i el mateix fèiem de vegades a les Planes, i jugàvem amb pólvora i fèiem foc per fer explotar bombes que trobàvem.

La vigília de Nadal no ho celebràvem; anàvem a dormir d'hora i ens llevàvem molt d'hora, sobre les tres de la matinada, ja que a les quatre començaven les matines, que cantaven el Joanet i el Pepet de Ca la Tresona, el Pepet del Pa, el Simon, etc... i tot seguit, a les cinc del matí, es feia la missa del gall, tot això era molt viscut.

Feien uns pessebres molt grans, amb taules de pagès i fustes, pessebres de tres o quatre metres de llarg i dos d'ample, i a cal "Vitxu", encara més grans.

I, deixant la Casa Llarga, ara que som a Nadal, voldria que tots visquéssim profundament aquest últim Nadal del segle i del mil·lenni. Que tots tingueu un felíç any nou i un felíç nou mil·lenni.

Que Déu infant ens beneeixi a tots i ens concedeixi un felíç i bon Nadal!

Eudald Vendrell Gallart

LA CASA DEL CARRERÓ

Voldria tornar a la casa
del carreró sense sol,
i a la llar, si hi quedés brasa,
cremar-hi el meu desconsol.

Aquella caseta blanca
on va aniuar l'amor,
resta ara enmig d'una tanca
feta d'oblit i dolor.

Tot va passar molt de pressa
però el cert és que vas marxar,
potser ens va faltar franquesa
o més temps per madurar.

Hi tornaré amb la frisança
de trobar algun rastre teu
alimentant l'esperança
que no em vagis dir adéu.

I cercaré aquella estança
on tants cops entrellaçats
vàrem practicar la dansa
dels amants apassionats.

I en notar la teva absència
la ploraré com llavors,
amb la mateixa impotència
que la nit perd els colors.

I quan marxi de la casa
del carreró sense sol,
el temps cavarà una rasa
perquè hi enterri el meu dol.

Eugeni Vendrell

Fe d'errades: En l'anterior revista vàrem repetir un poema d'Eugeni Vendrell, demanem disculpes.

NADAL

Sento el fred de la nit i la simbomba fosc.
Així el grup d'homes joves que ara passa cantant.
Sento el carro dels apis que l'empedrat recolza
i els altres que l'avancen tots d'adreça al mercat.

Els de casa a la cuina, prop del braser que crema,
amb el gas tot encès han enllestit el gall.
Ara esguardo la lluna que m'ampar lluna plena
i ells recullen les plomes i ha enyoren demà.

Demà posats a taula oblidarem els pobres
-i tant pobres com som-. Jesús serà nat.
Ens mirarà un moment a l'hora dels postres
i després de mirar-nos arrencarà a plorar.

Joan Salvat-Papasseit
(1894-1924)

PAU

PAU, quina paraula tan pobra en lletres,
però molt rica en el seu significat.
Si tothom el seu valor li donéssim,
el món estaria molt canviat.

En tots els temps s'ha parlat de la PAU,
en les grans guerres, en tots els governs,
en el País Basc, en les famílies,
tothom voldríem la tan desitjada PAU.

No massa PAU hi ha en els balls i discoteques,
encara que s'hi vagi a *disfrutar*,
i si el que dic és mentida,
diga'm per què una arma s'ha de portar?

Què en direm, dels camps de futbol
que una estona pensàveu passar,
hi ha hagut trompades, cops i bastonades
i algun que a casa no tornarà.

Demano PAU per a molts i molts infants
que no tenen pares ni casa ni escola.
PAU per a aquesta bonica joventut
també per al vell i el desvalgut.

PAU pels grans mars i els oceans,
bé prou sabem dels seus desastres,
també boscos i muntanyes cremades
i els rius contaminats.

Els rierols que surten del fons de la roca
murmurant: vull PAU, jo sóc pura i bona
recorro la muntanya i tota la plana
dono vida a qui m'ho demana.

Els poblets, viles i grans ciutats
poder viure ben agermanats i en PAU,
sense violacions i assassinats
sense droga per trobar la felicitat.

Escriuria tantes i tantes tristes històries
ben reals que no acabaria mai d'explicar,
tan sols dic a aquesta bonica joventut
que valorin la paraula PAU i ESTIMAR.

Si això féssim, sí que tots podríem dir
que onegin les banderes arreu del món,
s'han acabat els odis i les guerres
que la PAU ens omplís de gom a gom.

Cèlia de Cornellà

PER UN NADAL AUTÈNTIC

Quan entrem al mes de desembre just passada la celebració de l'1 de novembre "Festivitat de Tots Sants", se'ns comença a bombardejar amb la propaganda consumista i comercial del Nadal: anuncis televisius, l'enllumenat, els aparadors, els regals, les felicitacions, la loteria, les presses, els dinars... Tot aquest ús i abús del consum enfarfega el Nadal. Quina paradoxa, oi!

Nadal és la festa del do gratuït de l'Infant fill de Déu i, en canvi, nosaltres tot ho fem obligatori i grandiloqüent.

A tota aquesta crítica d'un escenari tan consumista i superficial li manca una alternativa, ja que no ens podem quedar seriosos i amoïnats.

L'alternativa està en cercar l'esperit del Nadal, el mateix esperit que trobem en el pessebre, en el primer Nadal de l'Evangeli.

Per als cristians, Nadal és, sobretot, la festa de l'amor de Déu fet home en el si d'una família senzilla i en la pobresa d'una cova, ja que Jesús és l'enviat del Pare per salvar-nos. Aquest és el gran testimoni de l'amor de Déu pels homes.

La celebració del Nadal es perllonga en la família i en altres àmbits de la vida social. El pessebre, les nades, l'arbre, el tió... fan del

naixement de Jesús una diada d'impacte únic, a la llar i pertot arreu. Vet aquí el contrast: per una banda, Nadal és una festa de pobresa que ens invita a sortir del propi cercle i obrir-nos als altres; per l'altra, Nadal és una festa d'abundor i de regals en la intimitat de la família. Però en el fons, sempre és la festa de l'amor de Déu, un amor sense límits.

Aquesta és la lliçó que Jesús ens donà "Us dono un manament nou: que us estimeu els uns als altres tal com jo us he estimat." (Jn 13,34)

I per acabar us diria: preparem-nos perquè la celebració del Nadal en família sigui una celebració cristiana, posant atenció en detalls que ho manifestin clarament; participem, si pot ser en família, en la celebració de la festa del Nadal a la parròquia; anunciem el missatge de Jesús mitjançant el testimoni de la nostra vida; vivim i compartim la fe en la família i en la comunitat cristiana..., d'aquesta manera haurem viscut un "autèntic Nadal".

Us desitjo un joiós Nadal!

Montserrat "cal Pau"
catequista

AT

Som portadors d'una paraula molt curta i senzilla de pronunciar, però no es tan senzill el seu significat. Sí que tots la pronunciem en molts moments, també a tots o quasi tots ens agradaria poder veure que s'acompleix de veritat.

El personatge que ens ajudarà a donar sentit a aquest mot ha estat escollit pel seu esperit lluitador i desig de Pau. Mohandas Karamchans Gandhi és el personatge, el qual va néixer a Porbandar el 1869 i morí a Nova Delhi el 1948.

Va estudiar dret i exercí com a advocat. El 1893 va anar a Natal per formar un moviment a favor dels indis emigrants, en la resistència no violenta.

Mohandas Karamchans Gandhi

Volia alliberar el seu poble del colonialisme britànic per ajudar-lo a ressorgir de la misèria que li comportava. Va propugnar el retorn als sistemes socioeconòmics tradicionals. Volia demostrar que l'Índia podria ser autosuficient si ella elaborava els seus productes tradicionals i els exportava a l'estranger.

La roba de cotó, amb la qual ell després vestirà, deixant a banda els vestits occidentals, les espècies, i la sal –monopoli que dominaven els anglesos– varen ser l'eix impassible davant dels seus agressors.

Per la seva causa va ser empresonat moltes vegades i fent dejunis per cridar l'atenció dels

altres dirigents polítics va convertir-se en punt d'atenció de tot el món.

El 1947 fou assignada l'acta d'independència amb la separació de l'Índia i el Pakistan.

I el 30 de gener de 1948 Gandhi morí assassinat per un extremista hindú.

El tarannà d'aquest home senzill i d'ideologia molt clara ens ajuda a creure en les causes perdudes, i ens fa ressò de la importància que té treballar per allò que de veritat t'importa.

Montse Miró

TARDOR

Mentre estic escrivint aquestes quatre ratlles, escolto amb música de fons les quatre estacions de Vivaldi. Si parem atenció a la música que Vivaldi va compondre per a violins i violoncels, el fragment de la tardor és per a mi la més melancòlica i que ajuda a meditar i reflexionar amb més nostàlgia sobre el pas del temps. La tardor ha estat de sempre la meva estació preferida, i més ara que la vida m'hi acompanya.

Tots Sants, la visita al cementiri, la plana plena de colors rogencs i ocres de pàmpols de ceps i les fulles dels plataners de la Fonteta i del passeig de Can Ravella, ombres allargades de postes de sol verme-lloses i enteranyinades... Tot això i d'altres sensacions, com l'olor dels bolets i de les pinyes obertes al foc per treure'n els pinyons que farciran els panells, i algunes més íntimes com el record dels amics i familiars que ens han deixat amb l'interrogant de saber si l'hivern glaçat i fosc de la mort és tan sols un lapsus perquè germini amb l'altra sàbia una nova primavera allà on sigui, o bé tan senzill com que tornem al lloc d'on vàrem venir del no-res.

No fa molt vaig sentir dir al nostre

president Pujol que quan deixi la seva tasca política com a President de Catalunya, li faria il·lusió de passar tot un any simplement contemplant el pas del temps. (Podria ser que fes tard)

Vivim tan atrafegats i amb tanta rapidesa que no tenim temps de fer ni tan sols un petit parèntesi amb les nostres vides. Passem de la primavera a la tardor amb un obrir i tancar d'ulls; no assaborim amb prou calma tot el que la vida i la natura ens proporcionen cada dia. Esperem els dies de festa i les vacances com si fossin un alliberament de l'esclavatge del treball, i no ens adonem que desaprofitem moments idíl·lics que passen per davant nostre i que la tribulació diària no sap copsar ni veure.

Per això la tardor per a mi és la millor època de l'any, no fa ni molt de fred ni calor, les nits són llargues i conviden, si no fos per la tele, a conversar i a llegir, la natura i els arbres de fulla caduca van canviant de color dia a dia amb una mort aparent, suau i dolça, desprenent una pau i harmonia, com la que inspira i transmet Vivaldi amb la seva música.

RIURE

“Riure ajuda a protegir-se dels atacs de cor. L'acció de riure, així com tenir un bon sentit de l'humor, poden ajudar a prevenir la població contra els atacs de cor, d'acord amb un estudi d'experts del centre mèdic de la Universitat de Maryland (Estats Units) presentat aquesta setmana a la reunió de l'Associació Americana del Cor. L'estudi presentat per aquests experts, fet sobre 300 persones, mostra que les persones amb pitjor sentit de l'humor i menys rialleres tenien una taxa d'atacs de cor molt més elevada que la resta” Diari Avui, 18 de novembre del 2000.

On vas pel món amb aquesta cara? Vés pel món amb cara alegre, te'n beneficiaràs, perquè et sentiràs de bon humor. Però també als altres els alegraràs. Veure una cara riallera alegra la vista.

Ja saps que el riure és la manera més ràpida que els pulmons guanyin oxigen?

El riure et beneficia la salut física, fa moure infinitat de músculs de la cara i alegra els ulls, i fa canviar tota l'expressió facial. Però també refà la salut mental.

Fes la prova; quan tinguis algun moment de tristor, de disgust i fins i tot d'enuig, prova d'iniciar un somriure en la comisura dels teus llavis. No ho dic de broma, prova-ho! I veuràs com tot seguit et distendeixes i fins i tot et sents més agradable. Un somriure no costa res, però val molt...

És bo riure d'un mateix, dels seus defectes, dels contratemps, dels disgustos, de la teva pobresa o de la teva riquesa. És veure-ho tot amb més bon humor, amb més perspectiva i amb més serenitat.

Sabem que moltes coses del nostre món no són justes, que manca solidaritat, que hi ha enveges i discòrdies i guerres. Els homes ens hem deixat portar per l'egoisme i malmetem i fem mal a persones, famílies, pobles i nacions. Tot això no ho hem d'oblidar i cal tenir-ho prou present per –en la mesura que puguem– procurar ajudar a aconseguir un món més just, pacífic i solidari.

Però tot és passatger, és indeterminat, tot és qüestionable, res és imprescindible i carregar-hi les tintes, és desorbitar els fets, perdre's en disquisicions a vegades poc informades –és la feina de la premsa– i a nosaltres ens cal donar-hi la justa mida de cada cas, de cada pena, de cada desastre.

Amb mal humor no s'està en bona disposició per afrontar la realitat de cada dia. Hi ha infinitat de coses que hem de fer necessàriament cada dia, i si les hem de fer, val la pena que les fem alegrement. Si les fem rondinant, i de mala gana, també les farem, però ens sortiran pitjor i potser a més a més se'ns farà una llaga a l'estómac.

Recordo que en una conferència se'ns va dir que els cristians semblen del "Valle de los Caídos" pel tristos que semblen, del que ens queixem, del que critiquem, quan són els que podríem i hauríem de portar més alegria al món.

L'esperança de l'home i de la dona creient, que fa camí seguint Jesús, deu ser font de joia, pau i alegria. "Benaurets els nets de cor..." Mirem-ho tot amb ulls d'infants i de color rosa del sol ixent i el blau del cel se'ns faran més lluminosos. Molta gent no viuen en el món ni gaudeixen, només hi passen.

Gaudim del món i fruïm de les coses creades per a nosaltres, gaudim dels amics, delectem-nos i exultem de joia per la vida, pel cos, pels sentits, per la bellesa, per l'amor, per ser estimats de Déu.

Sílvia Blas deia: "M'agrada veure't feliç i que somriguis a la vida. Sigui dolç el teu parlar. Calmat com la mar i serè com el cel clar i esplèndid com els astres dins una nit de lluna plena. Pots somniar coses belles i pensar en un demà ple d'esperança..."

Si us plau, no deixeu de riure, que és pitjor.

I un Bon Nadal ple de joia i alegria!

Kim i Carme

CRISTIANISME DESCAPLEINAT

Al llarg de l'Edat Contemporània, i especialment arran de la desfeta de la II Guerra Mundial, la tradició moral d'Occident s'ha dedicat a conrear una espècie d'humanisme reciclat, sovint fonamentat en els postulats de 1948, els Drets Humans. Això, a primera instància, se'ns presenta com una secularització de la moral, que, per primer cop, s'ha emancipat de la religió institucional. A Europa aquesta 'religió institucional' ha estat indubtablement el cristianisme, en les vessants catòlica, protestant i ortodoxa, divisió que afecta essencialment les 'tres cares' d'Europa: la de tradició llatina, la de tradició germànica i la de tradició oriental (ciríl·lica, eslava). Així doncs, després de dos mil anys, la moral esdevé per primer cop una qüestió laica, obviant alguns experiments ambigus com les constitucions modernes d'Estats Units o França. I, tot i que és cert que les nacions defensores dels Drets Humans són bàsicament les d'arrel cristiana, les occidentals, els nous moralismes que es prediquen avui tenen molt poc a veure amb el cristianisme.

En primer lloc, no ho oblidem, perquè el cristianisme no és un moralisme. No és un decàleg a complir, ni un conjunt de normes, ni una llei per als més esforçats. Essencialment és una bona notícia, una realitat en si, sense caràcter normatiu, una realitat que es viu o no es viu i no accepta graus. És a dir, que no s'és 'més' o 'menys' cristià, ni el cristianisme és una cosa 'relativament important': o cara o creu, o ho som o no ho som, per radical que soni. De manera que la famosa fórmula 'creient no practicant' no resulta gaire convincent, perquè si per practicant s'entén la participació en els rituals i sagraments, l'etiqueta no és gens apropiada. 'Creure' en alguna cosa implica necessàriament, inevitablement, una repercussió en l'actuació. El problema és què s'entén per 'actuació cristiana'.

En segon lloc, el cristianisme no es pot identificar amb la 'nova moral' perquè les diferències de contingut són profundes. D'alguna manera, es pot dir que els moralismes indiquen que s'ha de fer el bé 'fins a cert punt', que s'ha de ser 'limitadament' permissiu, que s'ha d'estimar 'a qui t'estima'.

És a dir, un missatge totalment orfe de personalitat, absolutament insípid i diametralment oposat a l'essència cristiana, que justament es basa, no en valors humans moderats (que, d'una manera o altra, sempre resulten mediocres), sinó en valors espirituals –la fe, l'amor- de naturalesa substancial, sense matissos, que ens són donats gratuïtament i no a la inversa. I la radicalitat del missatge cristià –sense entendre per 'radicalitat' caràcter bel·ligerant- no encaixa, insisteixo, ens hi posem com ens hi posem, amb el discurs moralista de moda.

El problema és que el col·lectiu dels cristians no hem sabut distanciar-nos d'aquesta mena de propaganda; actualment, és habitual que en escoles cristianes, esplais, en l'ensenyament de la religió, polítiques democristianes o en nombroses associacions laïques es prediquin valors com la 'tolerància', el 'respecte', la 'igualtat', que, no ho nego, són perfectament vàlids, però que tenen un regust descafeïnat impropï en el marc de la doctrina cristiana, un regust que està fent oblidar valors tan inherents al cristianisme com l'amor a l'enemic, el perdó dels pecats, l'estimació incondicional, la prioritat de Déu en l'escala de valors, etc.

El cristianisme, doncs, corre el perill –i ja ho està fent- de convertir-se en una mera 'excusa', en una simple 'bandera' per legitimar el discurs humanista i social, que, vull deixar-ho ben clar, és absolutament positiu i constructiu si se saben defensar al marge de la religió, i no en aquestes mesclades incongruents. En aquest sentit, i ho puc dir per experiència directa, en alguns àmbits que es pretenen cristians se sent a dir que 'el cristianisme és un compromís', que 'el centre de la religió és l'home i no pas Déu'.

Una altra dinàmica perillosa és la malinterpretació d'alguns passatges de l'Evangelí, que ha dut a entendre el cristianisme com un grup sindical de persones que han d'erradicar la pobresa a costa dels rics, a la manera de Robin Hood.

És que els rics no mereixen també l'amor i el perdó? El cristianisme no és per als bons, ni per als pobres, ni per als capellans; és possiblement l'únic missatge destinat universalment a tots els éssers humans sense cap mena de distinció ni perjudici.

Hi ha molts altres prejudicis i males lectures. Per exemple, què vol dir ser cristià? Complir amb el que se'ns mana? Ser bones persones? Suportar els problemes resignadament? No, en absolut. Una selecció d'aquesta mena deixaria fora del sac massa gent, per no dir tota. Ser cristià és una cosa més

transcendent i meravellosa que no pas tot això. Ser cristià és creure, amb la certesa que som poca cosa –ni som el centre de l'univers ni res; venim del mico i ho som tot menys éssers nobles-, que hi ha algú infinitament més important que nosaltres que ens estima. Aquest és el gran miracle.

Perquè, recordem-ho; com a cristians, no tenim per què adaptar-nos, ni 'suavitzar' els nostres dogmes, únicament perquè el món circumdant canviï; justament és en un món descarriat com el nostre quan som més necessaris per donar llum. Siguem autèntics.

UN ANY 2000 BEN DIFERENT, DELS QUE NO S'OBLIDEN!!!

Febrer, dimecres dia 16 - De sobte noto un petit pinçament en una cama (potser el dia abans vaig fer massa esforç en l'entrenament de futbol-sala). L'endemà, em comença a mancar quelcom de força en aixecar coses a pes (de ben segur que em ronda la grip, ja se sap, és hivern i tots hi estem exposats).

Febrer, divendres dia 18 - El despertador es deixa sentir i em recorda la meva cita diària amb la feina. Em dispo a llevar-me, però ben just puc quedar assegut al llit. Em sento fluix de forces i decideixo quedar-me per així estar recuperat el dilluns.

Febrer, dilluns dia 21 - He passat el cap de setmana fatal, ja no només estic abatut, sinó que també em comencen a fer ròssec les cames. No he descansat gens i quasi no em puc aixecar ni tan sols del llit.

- Al principi et vols creure que tot sembla normal i prefereixes no donar-li gaire importància. És aquí quan moltes vegades necessitem ajuda dels qui ens envolten per tal de fer-nos veure la realitat. Em va costar una setmana acceptar que la cosa no anava per bon camí i finalment vaig fer cas a la meva dona (que de ben segur va patir tant o més que jo) i vaig accedir anar a veure l'especialista.

Febrer, dissabte dia 26 - Visita d'urgència a la clínica Quirón de Barcelona. A partir d'aquest moment ja ho començo a veure tot de color gris, em sento una mica perdut en no saber què em pot passar. Només sé que primer em veuran els metges, després em voldran fer proves i al final em donaran el seu resultat. Això últim és el que em fa més por.

Març, dijous dia 2 - Per fi ha arribat el dia de visita per saber els resultats. No sé si estar content per saber el que em passa o bé posar-me a cridar per treure tot el neguit que estic suportant.

Dono un cop d'ull al meu voltant i, per sort, torno a veure que no estic sol, passi el que passi em podré aferrar al consol dels qui m'estimen.

Ha arribat l'hora i ja sé el diagnòstic: Síndrome de Guillain-Barré.

El metge em tranquil·litza tot explicant el procés d'aquesta malaltia: "...realment es desconeixen les causes exactes de com apareix, però sabem que afecta el sistema nerviós, deixant d'enviar senyals als músculs i, per tant, es va perdent força..."

"...t'hauem d'ingresar aproximadament una setmana per tal de controlar el procés i al mateix temps per donar-te la medicació corresponent, tenint en comte que estàs estabilitzat, creiem que el teu cas ha estat bastant lleu..."

Ha dit bastant lleu!! Revistes, diccionaris, pàgines web, tan sols cerco informació per a un diagnòstic que no havia sentit mai. Ho he trobat, i la veritat és que he estat de sort. És una malaltia que en el millor dels casos es tarda a recuperar el 100 x 100 entre sis i dotze mesos. Se'm posa la pell de gallina, també n'hi ha que els afecta la part dels pulmons i fins i tot els causa la mort. Per sort, són casos aïllats, ja que la majoria arriben a bon port, només és qüestió de molta paciència i temps.

Març, divendres dia 3 - Ja sóc a la clínica per tal de seguir el tractament. Durant aquests dies tens molt de temps per pensar en tot allò que has deixat momentàniament: la feina, els amics, el futbol sala, etc...

Però sempre que he obert els ulls he trobat la meva família fent-me costat. Llavors és quan t'adones que és molt trist haver de passar per una experiència tan negativa perquè ens recordem que la vida té moltes coses boniques i ni tan sols les hi donem importància.

Març, divendres dia 10 - Per fi em donen l'alta de la clínica, però ara em toca a mi lluitar per tal de ser el que era. És molt dur el fet de tornar a començar a adquirir tot allò que has anat perdent. Em costa moltíssim aixecar-me d'una cadira, o bé obrir una ampolla d'aigua. Però tant se val, he arribat a casa i tothom m'esperava amb els braços oberts.

Abril, dimarts dia 4 - Després d'un mes i mig de treball en un centre de recuperació, avui he anat a veure, com de costum, els meus companys de futbol sala i m'he atrevit a fer dues voltes a la pista (he quedat rebentat, però ha valgut la pena).

Agost, dilluns dia 28 - Estic content, per fi veig la llum en aquest mal son. Avui he començat la pretemporada de futbol sala junt amb els meus companys (a un ritme molt suau, és clar). Ha estat molt dur el fet de viure el dia a dia, esforçant-me al màxim per tal de tornar a ser el d'abans. De ben segur que m'heu vist aquesta primavera i estiu carrer amunt, carrer avall, primer a peu, després fent footing. Encara em trobo fluix, però seguiré lluitant per tal d'aconseguir-ho.

Novembre, dijous dia 16 - Avui fa nou mesos que vaig entrar en aquest malson. Estic repassant les notes i m'adono de l'evolució positiva que he anat fent durant aquest temps. Considero que ja estic molt a prop de la recuperació total.

Aquest ha estat, per a mi, bona part d'aquest any "màgic" del 2000. No tindria sentit explicar aquesta experiència sense donar una raó lògica. Doncs és molt senzill: **AGRAÏMENT** per a tothom que s'ha interessat per la meva salut, a tota la meva família pel suport i l'ajuda que m'han dispensat en la que, sens dubte, és la pitjor experiència que he viscut. Però, sobretot, i molt especialment, vull fer palès el sacrifici i entrega d'una persona a la que estimo molt: la meva dona Montserrat.

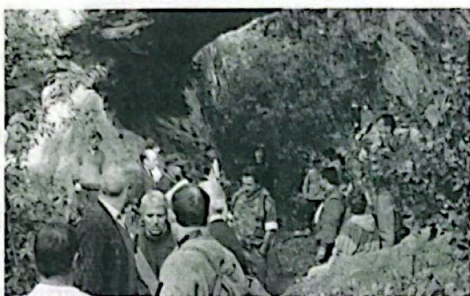
Joan Anton "Cal Pau"

PD. Si esteu interessats a tenir més informació sobre aquesta síndrome, podeu consultar la següent adreça electrònica:

http://www.ninds.nih.gov/health_and_medical/pubs/el_sindrome_de_guillain_barre.htm

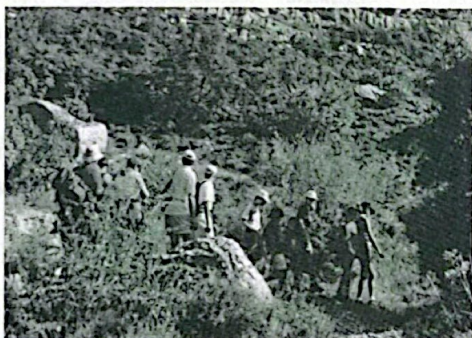

1- El propassat diumenge 5 de novembre es van aplegar molts ordalencs i ordalenques a la primera excursió per les rodalies d'Ordal que proposa el 1r centre excursionista que tenim a Ordal i que s'anomena Cresta-Bocs. L'excursió va ser matinal i van anar fins al Pont de l'Arcada.

2- L'estiu és època de viatges i excursions més que cap altra època de l'any, enguany un grup d'ordalencs van arribar fins a la Pica d'Estats; el més petit de tots els muntanyencs va ser el Jaume Ferret, que, com tots, va aconseguir el cim.

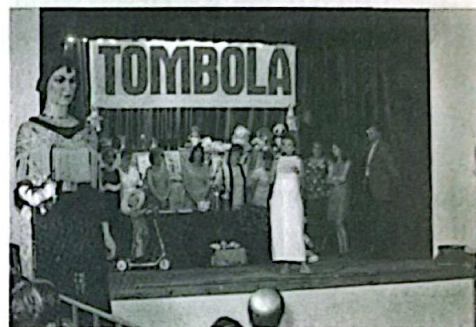
Un altre grup es van arribar fins a les muntanyes del Montsant i van gaudir molt de la caminada.

3- Potser llegireu aquesta notícia a la vora del foc i recordareu la calor i xafogor de la passada Festa Major, sobretot perquè enguany els més grans (de 20 anys fins a...) vam ballar ballets per afegir-nos a la celebració dels 20 anys de ballets dels més petits d'Ordal. Ens ho vam passar molt bé!

4- Una Festa Major més, que els encarregats del pregó ens van deixar bocabadats i emocionats, presentant-nos la tómbola, que va ser un element tan important i entra-nyable d'altres festes majors que ja ens queden una mica enrera. Felicitats als pregoners i pregoneres per tot el muntatge que ens van oferir.

5- L'Esplai Sol Naixent va acabar el curs 1999-2000 preparant de nou un sopar i activitats per als pares i mares que portem els nostres fills i filles a l'Esplai; us fem arribar el nostre agraïment per la vetllada. I com cada any els nens i nenes de l'Esplai van fer colònies, aquesta vegada van estar al Corral de Mataró i, com sempre, amb ganes de repetir.

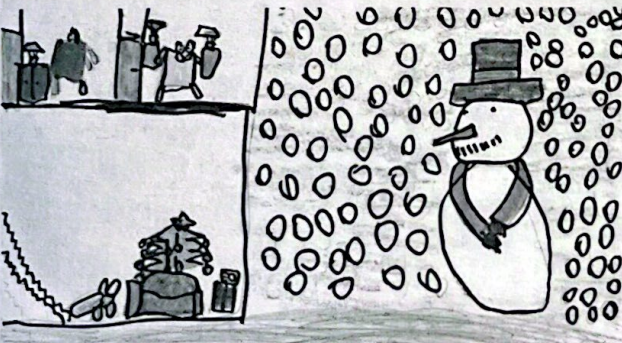
6- La coral infantil de l'Esplai oferirà el concert de Nadal, el diumenge 17 de desembre, a les 6 de la tarda, a l'església de Sant Francesc de Vilafranca del Penedès.

7- La coral Llebeig de Sant Pau d'Ordal presentarà el *Poema de Nadal*, de Josep Mª de Sagarra, musicat pel director de la coral, Lluís Vallès. I el lloc serà el Centre Agrícola de Sant Pau, el 26 de desembre a la tarda.

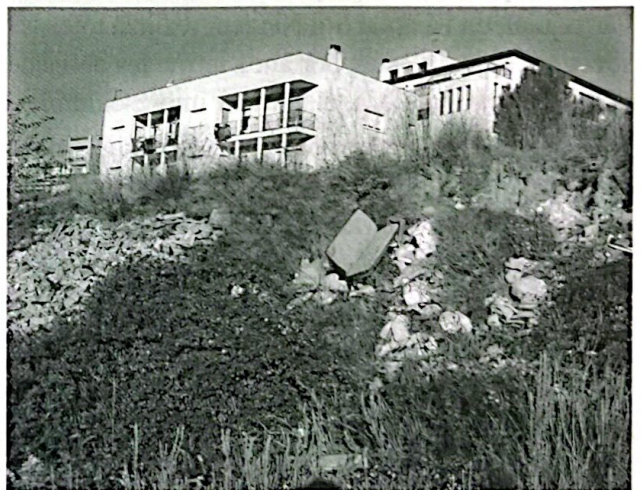
8- De nou es porta a terme la Campanya "Un dibuix per una rialla", serà la 3^a, la qual és a càrrec dels nens i nenes de l'escola Montcau d'Ordal que visiten la gent gran de la Residència El Cenacle i els regalen els seus dibuixos, els quals quedaran exposats durant les festes nadalenques.

9- Ara que ja teníem gairebé ben arregladet el carrer de Passadaines, hi ha algú que l'ha confós per un aparcament de cotxes que ja no serveixen. Pel moment n'hi ha un davant de Cal Cervera. A qui li toca treure tal deixalla?... Suposem que l'Ajuntament hauria d'haver fet aquest servei, ja que fa molts dies que l'esmentat cotxe està abandonat.

10- L'abocador de sota la piscina d'Ordal està clausurat, però pel que es veu incontrolat, ja que s'hi continuen abocant deixalles.

La redacció

Sí, sí, l'Esplai Sol Naixent ja fa cinc anys que rutlla i, no obstant, hi ha molta gent que encara desconeix la nostra proposta, la proposta d'un temps lliure amb sentit. Llegint uns papers que rondaven per l'esplai (el centre) vam trobar aquestes línies:

"La proposta educativa es caracteritza perquè es fonamenta en la concepció del temps lliure com un moment privilegiat per a l'educació i el creixement personal. Però volem un temps lliure viscut amb sentit i de manera personalitzada, on tothom pugui mostrar-se tal com és i on sigui acceptat. Aquesta vivència del temps lliure l'anomenem ESPLAI.

L'acció educativa en l'esplai és viscuda en un ambient lúdic, marcat per l'aventura, la creativitat, l'amistat, el contacte amb la natura, l'alegria i la festa. Amb el joc i les activitats, a l'esplai eduquem comportaments, actituds i valors amb la intenció que transcendeixin a totes les altres situacions de la vida, transformant-la."

Tots els monitors/es de l'esplai som conscients d'aquesta tasca i ens ho prenem amb compromís i seriositat. Pot semblar que els nens només vénen a jugar, de colònies o d'excursió a la muntanya, però el rerefons educatiu existeix i nosaltres vetllem perquè cada vegada sigui de més qualitat i es faci present en la vida al poble.

Aquest any que ara s'acosta celebrarem el cinquè any de vida del Sol Naixent, una vida ja gestada a l'esplai Tutilimundi que uns quants privilegiats vam poder conèixer i gaudir i aprendre-hi uns valors que ara volem fer arribar a tots els nens, nenes i joves del poble.

Aprofitem, doncs, per desitjar-vos a tots un BON NADAL I UN FELIÇ 2001, I QUE ELS REIS D'ORIENT US PORTIN MOLTS I MOLTS REGALS.

Esplai Sol Naixent

OBRES DE MANTENIMENT I MILLORES A L'ESPLAI

Després de no poques dificultats, al Centre Parroquial, on l'Esplai Sol Naixent realitza totes les seves activitats, s'estan portant a terme les obres de manteniment i millora, clarament imprescindibles.

Tot i els inconvenients que han tingut durant aquestes setmanes per realitzar les reunions, per preparar les activitats i realitzar-les amb els nens i nenes, els monitors creuen que ha valgut la pena l'esforç i el sacrifici, i en fan una valoració positiva del resultat de les obres.

Esperem que un cop acabades les reformes, puguem millorar l'estada i l'entorn per fer realitat els nostres projectes per als joves i els infants.

Tot i amb això, val a dir que el cost de les obres no és pas poca cosa, ans al contrari, és considerable. Però creiem que amb el remanent acumulat durant els exercicis anteriors de la

caixa del centre parroquial, una subvenció de la Secretaria General de Joventut i l'ajuda d'algun particular, es podrà sufragar, si no tota, sí la major part de l'obra.

Per últim, també volem agrair la col·laboració d'unes persones, que de forma desinteressada ens han estat de gran ajuda, a la qual cosa donem un gran valor. Aquestes són el Mario Brahuet, Miquel Pi, Mariàngels Buirra, Àngels Vendrell, Rosario Arnaiz i Dani Ferret.

Magí Vendrell
Responsable de l'Esplai

El grup de Gegants d'Ordal, una mica recuperat de la crisi participativa de geganters, vol aprofitar les planes d'aquesta publicació per fer-vos arribar totes les novetats i les diferents activitats que es realitzen al llarg de l'any. Tot i que ara som uns quants geganters més, tenim un greu problema amb la música –gralles i timbals–. Estem intentant dur a terme un pla per poder posar remei a aquesta mancança, molt important per a tots, ja que l'absència de l'entorn musical representa un greu problema en moltes de les sortides del grup. És per això que des d'aquí volem encoratjar-vos, sobretot al jovent, a renovar i ampliar el grup de grallers. Els Gegants d'Ordal, a les portes del seu 35è aniversari, volen seguir mantenint viva la il·lusió i l'alegria pròpies del món geganter, que amb molta tenacitat i esforç ha passat de pares a fills, des dels fundadors fins als geganters actuals.

Per això ens agradaria que aquests pares joves vinguessin amb els Gegants amb els seus fills; creiem que aquesta és la manera de participar-ne ells i fer que els nens i nenes, nois i noies prenguin consciència de la vàlua de l'entorn geganter en el marc de la cultura tradicional de Catalunya i del nostre poble.

L'ambient geganter és bo, sa i, sobretot, d'esperit jove, ple de vida i d'iniciatives noves. Quan vas a les trobades geganteres, a les Festes Majors i altres concentracions, t'adones de la gran quantitat de persones que dediquen uns quants dies a l'any –no gaires– a gaudir d'un matí compartit amb amics i coneguts de tots els pobles. Esperem que entre tots puguem superar les dificultats per les quals travessem, i seguir mantenint viva la flama dels Gegants d'Ordal per molts anys.

Necessitem la vostra participació.

. Barberà del Vallès: Ciutat Gegantera 2000.

El passat diumenge 4 de juny es va celebrar a Barberà del Vallès la trobada de Ciutat Gegantera d'enguany.

Es van anar plantant els gegants al passeig del Dr. Moragas, que és l'eix que recorre la vila de cap a peus, lluny del trànsit de la carretera vella.

Es va fer una passejada dividida en quatre grups per omplir els carrers de gegants i música. Tots van fer cap a la plaça de la Vila, davant l'Ajuntament. Un cop allà, es va fer el típic traspàs de Ciutat Gegantera, la qual rep els Gegants de l'Agrupació, per fer-se'n càrrec durant tot un any. La colla de Vic va fer l'últim ball ritual i va passar els Gegants a la de Barberà, que alhora farà el mateix amb Sant Feliu de Llobregat, el 2001.

. Participació en la Fira d'Entitats de la Federació d'Ateneus de Catalunya.

El mes d'octubre, tot i que el mal temps va impedir l'actuació, vàrem assistir a aquest acte que cada any organitza la FAC, enguany en el marc del barri de Gràcia. El cap de colla va recollir de mans de l'alcalde de Gràcia un record per la nostra participació.

. Assemblea General de l'Agrupació de Colles Geganteres de Catalunya.

El 18 de novembre dos representants de la nostra colla van assistir a l'Assemblea General de l'Agrupació. Si haguéssim de destacar quelcom d'aquest acte, sens dubte seria la gran participació de colles, 93 de les prop de 270 que hi han associades. Molta gent jove de tot arreu va arribar-se a Barberà del Valles per veure la tasca de l'Agrupació, que enguany ha rebut de mans de la Generalitat de Catalunya el Premi Nacional de Cultura Popular.

Ja ha arribat el Nadal; i com cada any, ara ja en fa quatre, la Comissió de Reis hem començat a treballar per omplir les festes nadalenques amb diversos actes, que esperem facin gaudir tothom i molt especialment els petits. Us voldríem fer cinc cèntims de com va sorgir aquesta Comissió.

Abans, les Festes de Nadal que es feien aquí a Ordal es basaven únicament en la cavalcada de Reis, que organitzava l'Ajuntament. Nosaltres vem creure que s'havia de fer alguna cosa més, ja que, a causa dels diversos nuclis que té el municipi de Subirats, era normal que l'Ajuntament no pogués dedicar tot el temps que feia falta per fer una cavalcada de Reis que la poguéssim gaudir tothom al nostre poble. I amb aquesta inquietud va ser quan ens vam preguntar: i per què Ordal no pot tenir uns Reis propis? I vet aquí que ens vem engrescar i des de fa ara quatre anys no només organitzem la cavalcada de Reis sinó que fem altres actes per tal d'omplir al màxim possible les festes nadalenques.

Com tot, el començament no va ser gens fàcil, ja que la majoria dels membres de la Comissió no havien estat mai en cap tipus d'associació o junta, i per a ells era tot nou. Es va començar de "zero". Es van haver de comprar els vestits dels reis i dels patges i tot el guarniment de la carrossa: llums, roba, etc. I d'on sortien els cèntims? Doncs de col·laboracions desinteressades de molta gent d'Ordal i també de fora.

Hem pogut comprovar que cada any augmenten el nombre de col·laboradors, i d'això és del que ens sentim orgullosos, ja que vol dir que la gent ha acceptat la nostra proposta i els agrada tenir uns Reis propis, del poble i per al poble d'Ordal.

Com ja sabem, quan s'està al davant d'una cosa sempre surten problemes i crítiques. Per als problemes es busquen solucions, i per a les crítiques, traiem conclusions i n'aprofitem algunes. Diuen que de les crítiques s'aprèn.

Si recordeu el primer any, només vàrem fer la cavalcada de Reis; el segon ja es va introduir

la cagada del tió. El tercer any la cosa es va anar estirant i es va fer el festival infantil el dia del patge i el ball de Reis.

Tot això ha estat possible gràcies als col·laboradors i patrocinadors dels diversos actes, sense els quals hagués estat impossible poder gaudir de tot el que hem explicat.

Aquest any emprenem de nou aquesta tasca amb tota la il·lusió del món i amb un únic objectiu: que tothom, petits i grans, gaudeixin d'aquests dies. Si ho aconseguim, ens donem per satisfets.

Bones Festes!

Comissió de Reis

GRUP DE TEATRE TERRA BAIXA

La Coordinadora de Grups de Teatre ha dut a terme un projecte de cursets de temàtica referent al món del teatre, en els quals han participat activament diferents membres del grup Terra Baixa.

El curs d'Il·luminació, al qual va assistir Miquel Pi, es va realitzar a Cal Bolet, a càrrec d'un professor d'experiència contrastada en la il·luminació teatral, tant professional com amateur, en sessions de 3 hores setmanals, durant 4 setmanes consecutives. Els resultats, de ben segur seran profitosos, i si més no, enriquidors.

Al curs de Maquillatge, hi va assistir l'Àngels Vendrell, aprenent una colla d'efectes realment interessants. Per últim, l'Isidre Ros, el director del grup, va participar en el curs de Direcció.

Celebrem el fet que el grup participi activament en les activitats de la nostra comarca.

VOLS CONÈIXER EL NOSTRE ENTORN?
Doncs vine a caminar amb nosaltres a...

Sortint des d'Ordal hi ha molts llocs interessants per veure, alguns ja els coneixes, altres no, potser n'has sentit a parlar o potser et va agradar i ara tens ganes de tornar-hi. Si més no, faràs salut. Serà agradable descobrir algunes peculiaritats que presenta el nostre paisatge, anar situant una part de la història que es va desenvolupar per aquests boscos, ja no et dic de sentir cantar el moixons al matí, perquè anant amb grup costa una mica, però les olors... No has de córrer, si et quedes enrera segur que hi haurà qui t'espera i t'acompanyi en el camí. Veuràs com a poc a poc fins potser arribaràs a estimar aquest quatre pins que ens envolten, per què saps... I molt més que això.

LA COVA DEL PARE JOSEP

Esperem que us ho passeu bé, que gaudiu de la natura i de la companyia en les caminades. Si tot va bé, en farem una al mes, segurament el primer diumenge, procurarem que siguin aptes per a tothom. També en tenim pensada alguna lluny i anar-hi amb autocar, però no avancem esdeveniments. Ah, i si vols col·laborar en l'organització, quants més serem millor ens ho passarem.

Grup de Muntanya CRESTA BOCS

S'han fet dues sortides. La primera d'elles es va realitzar al Fondo de l'Arcada, en la qual varen assistir unes 60 persones, i un gos!! Vam gaudir d'un dia magnífic, amb les explicacions dels avencs que ens va donar el Joan de cal Serafí.

Però la sortida grossa va ser la que es va portar a terme el dia 3 de desembre a la Cova del Pare Josep, que va deixar aclaparats els organitzadors en ajuntar-se més de 120 caminaires de totes les edats. El gos no va venir. Pitjor per ell, ja que es va realitzar un esmorzar preparat, i per donar-vos una idea del que es va consumir us donem unes quantes dades: es van repartir 120 talls de carn, 25 litres de vi, 20 l d'aigua, 4 l d'oli, 3 kg de tomàquets, 120 botifarres, 80 talls de cansalada, 20 kg de pa, 50 carxofes, 50 taronges, 70 mandarines, cafè, sucre, sal, plats, gots... I ningú va quedar amb gana!! Tant és així que el que va sobrar es va portar a la Residència d'Avis.

S'ha de felicitar tots els organitzadors per la tasca que van fer per recuperar el camí amb el seu esforç. Ara que tots ho coneixem, esperem que no tornem a perdre aquest camí.

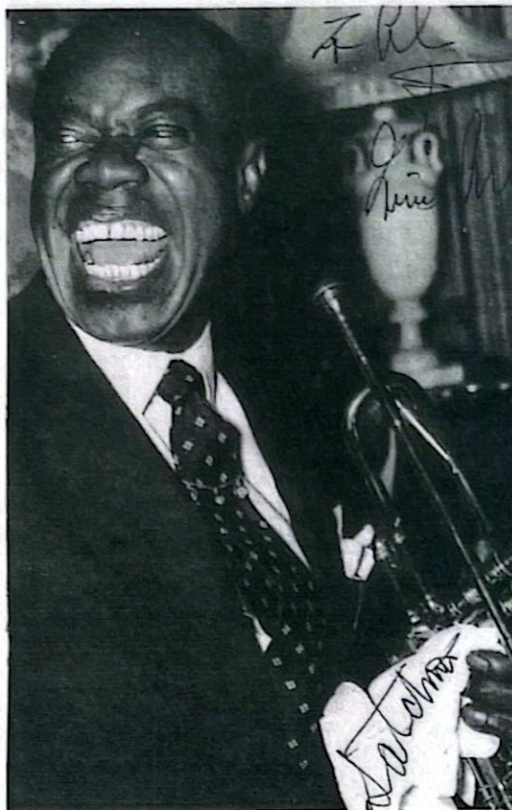
LOUIS AMSTRONG, EL REI DE LA TROMPETA

De trompetistes famosos, la història de la música n'està plena, però cap amb la força de Louis Armstrong. El seu carisma l'ha fet el més popular dels instrumentalistes d'aquest curiós instrument.

Enguany, el passat 4 de juliol hauria fet cent anys, però dissortadament va morir el 6 de juliol de 1971.

Louis Daniel Armstrong va néixer a Storyville (Nova Orleans). El seu pare era jornaler i la seva mare serventa. Quan tenia 12 anys va ser detingut per haver disparat una pistola en una barberia el dia de cap d'any, això li va costar que l'internessin a Colored Wais'Home (Casa de negres abandonats) i aquesta va ser potser la seva sort, ja que allà va conèixer Peter Davis, qui li va regalar una corneta. Va treballar d'infinatats d'oficis i el 1918 va entrar a formar part de l'orquestra del trombonista Kid Ory. Per aquesta època, amb tan sols divuit anys, es va casar amb Daisy Parker, però varen durar ben poc com a parella.

Armstrong no va començar a tocar la trompeta fins al 1925, el seu instrument fins aleshores havia estat la corneta, llavors va formar Creole Jazz band; per aquella època es va casar amb la seva segona dona Lil Harden.

Durant els anys vint va actuar a quasibé tot Amèrica amb un gran èxit, va enregistrar diversos discs i va formar bandes mítiques com Hot Five, però aquí a Europa es va donar a conèixer a la dècada dels 30, quan va fer la seva primera gira Europea.

L'any 1936 va intervenir en la seva primera pel·lícula junt amb Bing Crosby en *Dinero caído del cielo* (Louis Armstrong va intervenir en 37 pel·lícules), però els seus llavis se li in-

flaven i començaven a sagnar i el seu mànager va animar-lo a què cantés, i així ho va fer.

Armstrong es va casar de nou amb Alpha Smith, i poc després, el 1942, amb Lucille Wilson, que va ser la seva quarta dona i l'última.

El 1959, mentre tocava a Spoleto (Itàlia), va tenir un infart, i això va provocar que deixés definitivament la trompeta i es dedicés a somriure i cantar.

El 1964 va ser número 1 a totes les llistes d'èxits de tot Estats Units amb la popular cançó *Hello, Dolly* i el 1969, amb *What a wonderful world*, va ser el disc més venut de l'any.

FUTBOL SALA PENEDÈS

Com ja sabeu, aquest any el CFS Ordal "A" ha pujat a la 1ª Divisió Provincial. Amb aquest motiu, el dia 28 d'octubre el Consell Comarcal, representat pel Juli Bàrcena, i el Miquel Vendrell, com a alcalde de Subirats, van obsequiar els components del primer equip del CFS Ordal amb un petit record com a reconeixement al mèrit que representa el fet de ser el primer equip de l'Alt Penedès que ha aconseguit aquesta fita. Després va tenir lloc un petit refrigeri per a tots els presents.

Val a dir que això no s'hagués aconseguit sense l'aportació de tots i cadascun dels components del CFS Ordal, des del president al cos tècnic i jugadors. El CFS Ordal vol agrair a tots els socis el seu suport i molt especialment donar les gràcies al nostre patrocinador Grifería Tres pel suport que es ens ve donant cada any.

Aprofitem aquestes ratlles per desitjar un Bon Nadal i un Bon Any a tothom! Felicitats!

FS ORDAL "B"		FS ORDAL "A"	
Santi	Víctor	Miquel	Pepe
Lluís	Pedro	Joan Anton	Rafel
Xavi	Cristian	Chito	Sergi
Pep	Joni	Xavi M.	Joan
Jaume	Vicenç	Raul	Xavi A.
		Xavi V.	

QUIN PARTIDASSA

Darrerament, les classes de gimnàs que ens impartia el Toni es varen anar convertint en partidets de voleibol. Que, dit sigui de pas, esperàvem amb candeletes, ja que era una bona manera de gaudir d'una hora d'intenses emocions i de diversió assegurada, i alhora comprovar que havíem millorat moltíssim.

La idea va sorgir de sobte, i sense que ens n'adonéssim ja estava tot mig planificat.

Per la Festa Major del 2000 disputaríem un partit de voleibol.

Tot i que hi varen haver múltiples entrebancs, finalment les ganes de dur-ho a terme es varen imposar i el 30 de juliol a les polèmiques sis de la tarda, es va celebrar l'esmentat partit.

Crec que sempre recordarem aquell dia, per poc important que resultés, per a algunes persones va significar molt. I és que quan un té el desig de fer quelcom, s'adona que res és senzill, i que un simple partidet pot esdevenir una odissea.

M'agradaria agrair a totes les participants la seva presència i el seu esforç. També a les persones que van col·laborar desinteressadament, i com no al públic assistent, sense el qual no ho hauríem aconseguit.

L'ATENEU, LLUNY DE TOTS

bústia

En les rodalies d'aquestes dates, ara farà tres anys, va entrar a l'Ateneu una nova Junta. No cal dir, perquè de tots és sabut, la manera com ho van fer: amb desqualificacions públiques i humiliacions privades. Tot i amb això, he deixat passar aquest llarg període de temps, per donar l'oportunitat a aquest grup de persones amb aires de grandesa, de demostrar tot allò que ens van retreure aleshores.

Van profetitzar un Ateneu més obert, ja que el que hi havia els semblava limitat; van dir que tindrien projectes molt ambiciosos... Doncs, sabeu què? Crec que ha arribat l'hora de trencar el silenci, perquè a mi en particular, i a molta gent en general, aquesta Junta no m'ha demostrat res. El temps ha fet justícia i ha donat fe de la seva manca d'esperit ateneístic, substituït per una mentalitat empresària, que no té res a veure amb la nostra entitat.

Quan s'arriba a un lloc, intentant enfonsar i desacreditar els qui t'han precedit, fent-los quedar com uns ineptes davant de moltes persones, sens dubte, com a mínim, s'ha de demostrar que es pot ser millor. En el fons, creia que aquest grup aniria progressant per ell mateix i seguiria fent la tasca directiva que han realitzat moltes persones al llarg de la història de l'Ateneu. Però, malauradament, no ha estat així.

Sota el meu punt de vista –i m'agradaria de tot cor equivocar-me–, l'Ateneu està una mica més lluny de tots, i us en donaré diversos exemples.

Una de les seves obres importants és la instal·lació d'una tarima a la sala d'actes, que converteix una de les poques entitats sense barreres arquitectòniques, en un lloc amb difícil accés per a persones grans o de poca mobilitat. Realment insòlit, i quasi bé increïble. Si fa poc vàreu assistir a la Festa de la Gent Gran, organitzada per l'Ajuntament de Subirats, que es va realitzar a l'Ateneu, no cal que us expliqui quina és la practicitat d'aquest artilugi. No puc entendre com és possible que es col·loqui, pel que es veu de manera definitiva, un impediment per entrar a la sala, quan la gran majoria d'ateneus de Catalunya estan invertint milers de pessetes per suprimir escales, graons, desnivells, de les seves entitats, per tal de facilitar l'accés i adaptar-se a les noves normatives.

A més, ara quan un grup o entitat del poble es vol reunir a la sala d'exposicions, per exemple, no és possible gràcies a la nova ubicació del despatx, i la gent ha d'anar a organitzar les activitats al centre parroquial, seu de l'Espai Sol Naixent. Potser sí que hauríem d'ampliar l'Ateneu, perquè pocs que som, i no hi cabem.

La porta del local nou, a part d'oferir un aspecte brut i patètic, fa més d'un any que té un vidre trencat, sense que ningú li doni ni la més mínima importància. És clar, com que és un local inútil, no hi han volgut dedicar ni una pesseta en enrajolar-lo i posar-lo en condicions, bé sigui per a la gent jove o per a qualsevol col·lectiu del poble.

Sento gent que es queixa de la neteja de la sala, dels panys de les portes i de moltes altres coses que, pel que sembla, no són prou significatives per fer-hi res.

La nostra revista va perdre l'any passat una subvenció de 75.000 ptes. de Benestar Social pel simple fet que la Junta no va voler posar el segell i el nom de l'Ateneu en la carta de petició. Potser per a ells aquests diners no representen res, però no es pot jugar ni menysprear els diners d'una entitat modesta com la nostra. Altres subvencions a entitats del poble també s'han perdut pel fet de voler abraçar tot el moviment associatiu sota el seu nom.

En un principi, semblava que aquesta política es regia sota un lema d'unitat diferent al que estàvem acostumats. Però ara es veu que no és així. Això sí, és molt fàcil servir-se de les entitats del poble perquè organitzin activitats i després ser tu el qui es pengi les medalles, havent fet el mínim esforç.

Fa tres anys que van entrar a l'Ateneu i a part de balls, jo no he vist res més. El parc d'Ordal, per exemple, que tant va costar de posar al dia, ha deixat d'interessar tothom, així com també altres places i espais de lleure. Sí, potser em direu que són llocs públics i que és obligació de l'Ajuntament mantenir-los, però el poble d'Ordal sempre ha estat obert –a través de l'Ateneu– a millorar el seu entorn, independentment de qui sigui la competència.

L'únic que em sembla estrany de tot això és que, a l'hora de la veritat, ningú en diu res. Hi ha moltes crítiques, però cap arriba directament a la Junta. Això m'ha fet arribar a la conclusió que a la gent d'Ordal ja li està bé una Junta així. Per què treballar, si amb poca cosa estan satisfets?

De totes maneres, els anys a l'Ateneu em van fer estimar un projecte social de la gent i per a la gent, i adonar-me que l'Ateneu no és la indiferència que veig ara.

L'actitud de la gent, però, demostra conformitat amb els seus lemes, i per això aquesta és una crítica purament personal.

L'únic positiu és que el temps ha demostrat el que prevèiem, i ha posat al seu lloc una Junta amb ínfulas de grandesa que passarà a la història totalment desapercebuda.

Mariàngels Buira

EL DIPÒSIT D'AIGUA

Ordal té el dipòsit en molt mal estat, molts anys enrera era la salvació per als que no teníem cisterna a les nostres cases, ell en el seu ventre guardava l'aigua quan plovia. La gent amb portadores i amb galledes anava cap al dipòsit a buscar aigua.

Gràcies a Déu aquell temps ja queda molt lluny, avui tothom té cisterna a les seves cases, i el més gran progrés: l'aigua corrent a tot el poble, fet que en aquells temps era impensable. Em fa pena recordar que amb tres fills petits "tots caganers", no teníem cisterna i gràcies al dipòsit cada diumenge amb la portadora omplíem el safareig i els cubells per tenir aigua per rentar tota la setmana.

El jovent d'ara no comprendreu res del meu escrit, ja que no heu conegut aquells temps que tot s'havia d'estalviar, fins i tot l'aigua, i res no es podia malgastar, els grans sí que ho entendran, també ells ho van viure com jo.

La raó d'aquestes lletres és que estimo el

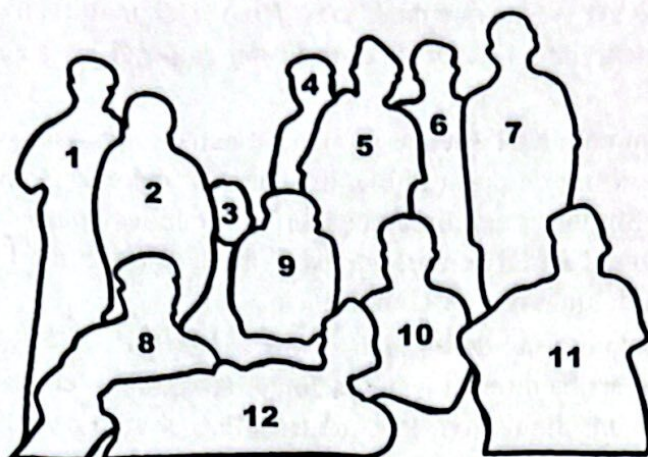
dipòsit d'aigua i veig com a poc a poc va morint com tot el que ja no fa falta, encara que al seu temps fes tant de bé, recordem els grans esforços que unes persones varen haver de fer per construir-lo.

Els ordalencs sou homes fermes, de fer pinya i de fer tot el que us proposeu. No deixeu que desapareixi aquest escut que és dels ordalencs, la seva identitat, rehabilitem-lo i que faci al poble un altre servei, no d'aigua sinó de comunitat.

Sóc conscient que el que proposo té molt de valor econòmic, Ordal és un poble valent, i sap que el que res no costa, res no val.

Cèlia Cornellà

LA NOSTRA HISTÒRIA EN IMATGES

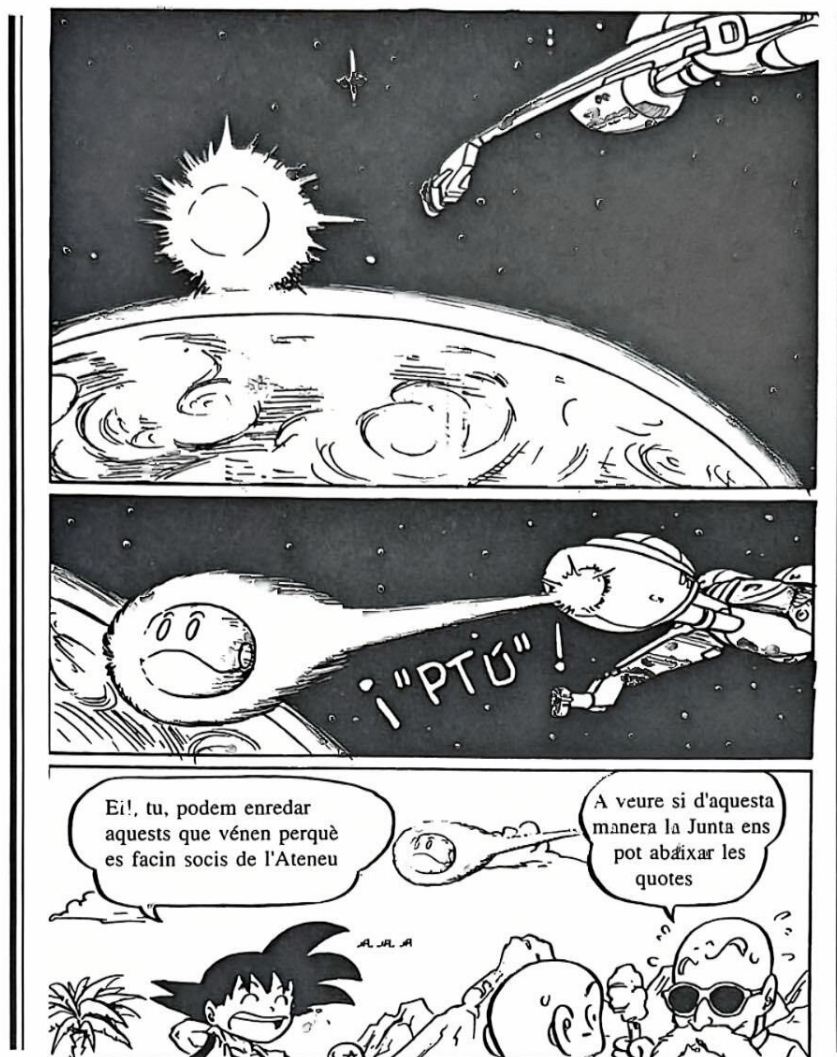

1.- SANTIAGO VILLALÓ	7.- FELICIANO FÉLIX
2.- ANTONIO DE CAL PUBILL	8.- JOSÉ
3.- JOAN ROS	9.- LLUÍS DE L'HOSTAL
4.- JOSEP ROVIRA	10.- REYES
5.- LÁZARO	11.- ÀNGEL
6.- JACINTO	12.- ROSSENDO DE CAL CARTRÓ

SAPS ON ÉS AQUEST MODILLÓ?

Saps on es pot trobar aquest modilló? No és difícil. De ben segur que hi has passat diverses vegades pel seu davant i no li has donat gaire importància o no t'hi has fixat bé.

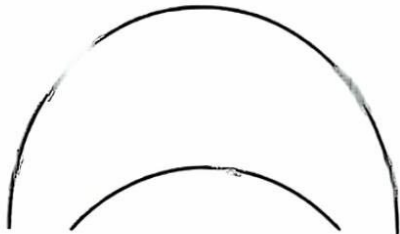
JOC DEDUCTIU

Aquest està dedicat per l'Antoni-34. En el joc d'estirar la corda, quatre nois estiren tan fort com cinc noies (dibuix 1). I dues noies i un noi estiren tan fort com un gos (dibuix 2). Finalment veiem com s'enfronten un gos i tres noies contra quatre nois, qui guanyarà en aquest últim cas? Apa, barrufa-ho! Naturalment, es parteix de la idea que tots els nois tenen la mateixa força i el mateix passa amb les noies.

JOC VISUAL

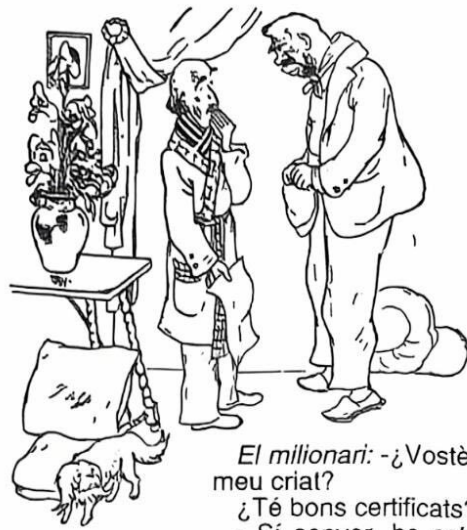
Dani, quin dels arcs que veus en el dibuix és el més corbat?

ENDEVINALLA

Poso trist i poso alegre,
 sóc molt gran i sóc molt xic,
 sóc molt pobre i sóc molt ric,
 sóc molt blanc i sóc molt negre.
 Tinc marges i no sóc riu,
 tinc títol sense noble ser...
 en fi, noi, fes el cap viu
 i rumia si et convé.

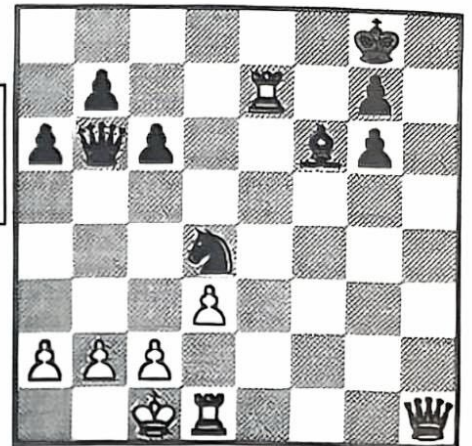
ENDEVINALLA

El milionari: -¿Vostè desitja ésser el meu criat?
 ¿Té bons certificats?
 - Sí senyor, he estat 20 anys a la mateixa casa.
 -¿I quina casa era?
 -La presó Model

ESCACS

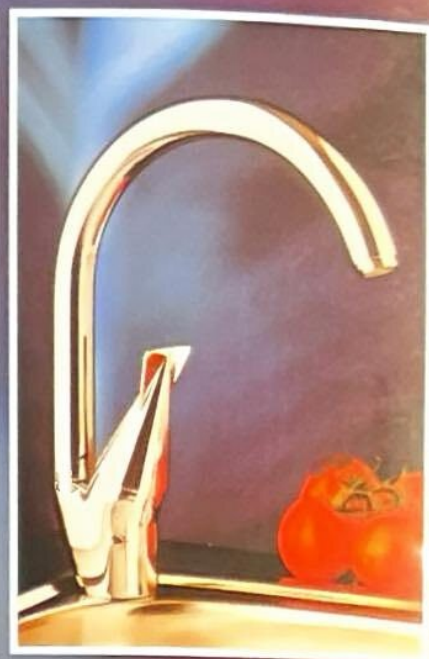
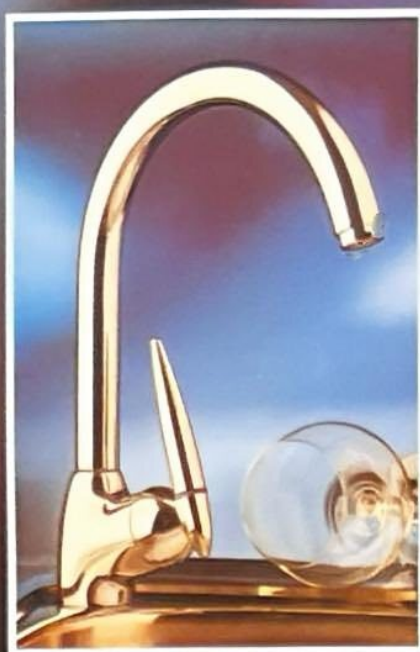
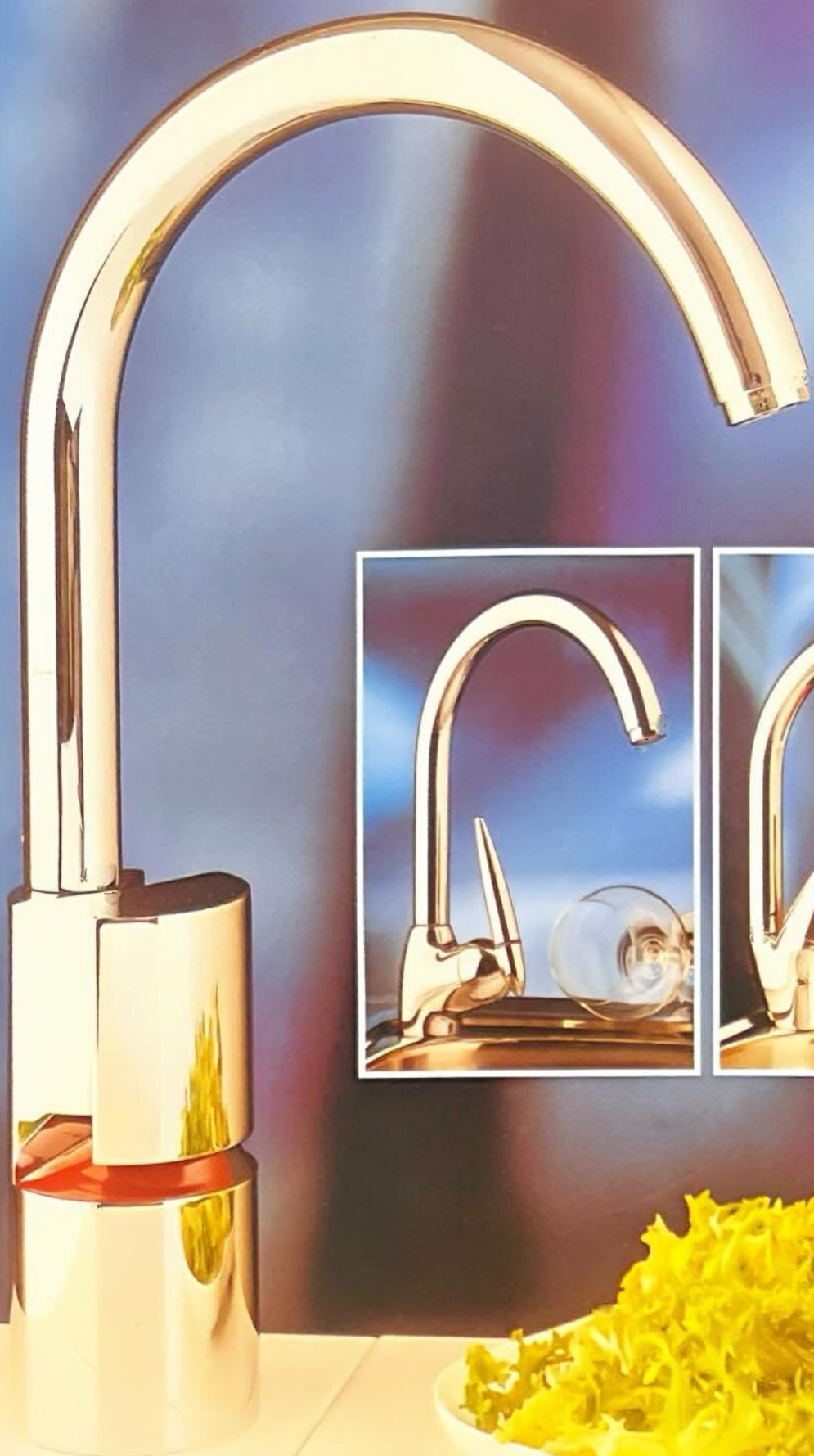
**BLANQUES
 JUGUEN I
 GUANYEN**

Jordi R. El mal posicionament de les peces negres afavoreix una ràpida victòria del blanc. L'escac-mat s'aconsegueix amb quatre jugades. Com?

TRADICIÓ CATALANA

En el mes de gener hi ha l'anomenada Setmana dels Barbuts. ja que coincideixen les festivitats de cinc sants que eren força barbuts. Quins sants són i quins dies se celebren les seves festivitats?

Serie: Top-line

TRES
Grifería

TRADICIÓN. EXPERIENCIA. SERVICIO.

Tel. (34) 938 17 91 77

www.trescomercial.es • comercial@trescomercial.es

TRES COMERCIAL, S.A.
Calle del Parque, s/n
08739 ORDAL (Barcelona) ESPAÑA

Apartado de correos 200
08720 VILAFRANCA DEL PENEDES
(Barcelona) ESPAÑA